

SENTINȚĂ

În numele Legii

26 aprilie 2019

mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central

Instanța de judecată, compusă din:

Președintele ședinței,

Judecătorul

Mihail PROCA

Grefieri

Victoria RABII, Irina BUHANIUC și Pavel MUDREA

cu participarea:

- acuzatorului de stat – Vladislav Boșcanean, procuror în Procuratura r-lui Orhei;
- inculpatului – Verbițchii Vitalii Ivan;
- inculpatului – Dumea Aurel Victor;
- apărătorului inculpaților Verbițchii Vitalii și Dumea Aurel – avocatului Serghei Șteliman (în baza mandatelor seria MA nr.1075692 din XXXXXXXXXXXX și seria MA nr.1075691 din XXXXXXXXXXXX);
- părții vătămate – Malic Vasile;

a examinat în ședință de judecată publică, în limba de stat, în procedură generală, cauza penală de învinuire a lui:

Verbițchii Vitalii Ivan, născut la xxxxxx, IDNP xxxxxxxx, originar și domiciliat în raionul xxxxxx, cet. Republicii Moldova, moldovean, celibatar, suspus militar, nu are copii minori la întreținere, studii medii speciale, angajat la Penitenciarul nr.18 Brănești, în calitate de șef de gardă în Serviciul de pază și escortă, grad special sergent de justiție, nu se află la evidență psihiatrică și/sau narcologică, fără antecedente penale, și,

Dumea Aurel Victor, născut la xxxx, IDNP xxxxxx, originar și domiciliat în raionul xxxxxxxx, cet. Republicii Moldova, moldovean, suspus militar, divorțat, nu are copii minori la întreținere, studii superioare, angajat la Penitenciarul nr.18 Brănești, în calitate de santinelă în Serviciul de pază și escortă, grad special sergent-inferior de justiție, fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (2) lit. b) din Codul penal, individualizată pe semnele: excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea armei;

procedura de citare legală a fost executată;

acuzatorul de stat, procurorul Vladislav Boșcanean a solicitat, ca inculpații Verbițchii Vitalii Ivan și Dumea Aurel Victor, să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (2) lit. b) Cod penal, și, a aplica în privința inculpatului Verbițchii Vitalii Ivan, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul penitenciar din Republica Moldova pe un termen de la 5, în conformitate cu art. 90 Cod penal, a suspenda condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 1 an; a aplica în privința inculpatului Dumea Aurel Victor, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul penitenciar din Republica Moldova pe un termen de la 5, în conformitate cu art. 90 Cod penal, a suspenda condiționat executarea pedepsei aplicată inculpatului Dumea Aurel Victor, pe un termen de probă de 2 ani. Corpurile delictive o scurtă de culoare neagră cu fermoar; un pulover care are inscripția "TA", un maiou simplu de culoare sură pe care se observă mai multe pete de culoare brun-roșietice asemănătoare cu sângele; o pereche de pantaloni de culoare neagră; o pereche de pantaloni sportive de culoare albastră închis pe care se observă mai multe pete de culoare brun-roșietice asemănătoare cu sângele de restituit părții vătămate Malic Vasile, iar un pistolul de model "TT", cu seria și numărul "XI 2001" fabricat în anul 1944 cu încărcător, fără cartușe și un pistol mitralieră de model „AKC-74” cu calibrul 5,45 mm, cu nr. 6443320, cu un încărcător, fără vergea de restituit administrației Penitenciarului nr. 18-Brănești. A solicitat de încasat, în mod solidar, de la inculpați în folosul statului cheltuielile de judecată în sumă de 160 08 lei.

apărătorul inculpaților Verbițchii Vitalii și Durnea Aurel, avocatul Serghei Șteliman, a solicitat emiterea unei sentințe de achitare în privința lui Verbițchii Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor, din motivul lipsei în acțiunile lor a elementelor infracțiunii, menționând că, colaboratorii penitenciarului Verbițchii Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor, au contracarat tentativa de evadare a lui Malic Vasile, care după somarea lui Malic Vasile și efectuarea tragerii în plan vertical, au folosit arma de foc, acționând în strictă corespundere cu legea și cu regulamentele interne, iar urmărirea penală a fost efectuată contrar competenței materiale;

inculpatul Verbițchii Vitalii Ivan, a declarat că a acționat conform Legii și Regulamentului, și nu se consideră vinovată de nimic;

inculpatul Durnea Aurel Victor, a declarat că, aflându-se la post și-a executat atribuțiile conștiincios, conform Regulamentului de serviciu, și nu se consideră vinovată de nimic;

termenul de examinare a cauzei penale: 26 aprilie 2018 – 26 aprilie 2019;

cu referire la materialele cauzei penale și a probelor administrate și cercetate în ședința de judecată, instanța de judecată,

a constatat

1.1. De către acuzarea de stat, inculpatul Verbițchii Vitalii Ivan, este învinuit de faptul că, exercitând funcția de șef de gardă a serviciului pază și escortă al Penitenciarului nr. 18-Brănești al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, numit în funcție prin ordinul nr.50ef din XXXXXXXXXXXX, în grad special sergent de justiție, fiind astfel în conformitate cu prevederile art.123 alin. (2) din Codul penal, persoană publică, dat fiind faptul că era persoană publică cu statut special care deține grad special și fiind investit cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, contrar art.1, 5, 17 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la XXXXXXXXXXXX, la care Republica Moldova a aderat la XXXXXXXXXXXX, alin. (1) art.24 din Constituția Republicii Moldova, art. 165 alin. (1), 166 alin. (1) lit. b) și 242 din Codul de executare al Republicii Moldova aprobat prin Legea nr. 443-XV din XXXXXXXXXXXX, art. 1 alin. (1), art. 22 alin.(2) lit. a), art. 35 din Legea nr. 1036-XIII „cu privire la sistemul penitenciar” din XXXXXXXXXXXX, art. 4 alin.(1), (2), (4) lit. b) , art. 9, alin.(3) lit. a), b) și c), art. 11 alin.(1), din Legea nr. 218 “privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc” din XXXXXXXXXXXX, pct. 15 lit. a) b) și c), pct.19 din Hotărârii Guvernului Nr.474 din XXXXXXXXXXXX “cu privire la aprobarea Nomenclatorului mijloacelor speciale, al tipurilor de arme de foc și al munițiilor aferente, precum și a regulilor de aplicare a acestora, pct.2 din Statutul disciplinar al colaboratorilor sistemului penitenciar al Ministerului Justiției aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.308 din XXXXXXXXXXXX, cât și a responsabilităților stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să execute corect serviciul de gardă, să respecte legalitatea și măsurile de siguranță, să folosească armele corect a săvârșit infracțiunea de depășire a atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe. Astfel, Verbițchii Vitalii Ivan, la 18 iulie 2016, în jurul orei 20:00 min., aflându-se la serviciu, la Penitenciarului nr.18-Brănești, fiind dotat cu arma de model “TT” (Tulskii Tokarev) cu seria și numărul XT 2001 cu 16 cartușe, având ca scop general al funcției executarea sarcinilor stabilite de către conducerea serviciului pază și escortă și șefii direcției ai acestuia privind organizarea pazei și escortarea deținuților, precum și securitatea obiectivului, fiind persoană care acționează cu titlu oficial, care este obligat să îndeplinească corect și conștiincios obligațiile de serviciu, fără a fi în prezența unei stări de extremă necesitate, intenționat, știind cu certitudine condițiile și temeiurile prevăzute de lege pentru aplicării armei de foc, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, contrar prevederilor Legii nr. 218 din XXXXXXXXXXXX “privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc” și anume art. 4 alin. (1) care prevede că “Subiecții legii au dreptul să aplice forța fizică, mijloacele speciale și armele de foc,...., în stare de extremă necesitate”, alin. (2) al aceluiași articol care prevede că “aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale ori a armelor de foc, precum și intensitatea aplicării se determină de către subiectul legii în dependență de circumstanțele situației concrete, de tipul și gradul de pericol, precum și de caracteristicile individuale și identitatea persoanei împotriva căreia urmează a fi aplicate, cu respectarea principiului proporționalității”, alin. (4) lit. b) al aceluiași articol care prevede că “în toate cazurile când aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale ori a armelor de foc nu poate fi evitată, subiecții legii sînt obligați să ia toate măsurile posibile, prevăzute de prezenta lege, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, de identitatea delincventului care o săvârșește, de intensitatea rezistenței opuse, pentru ca dauna cauzată sănătății, onoarei, demnității și bunurilor oamenilor să fie cât mai mică”, art. 9 alin. (3) lit. a) care prevede că “în cazul în care aplicarea armei de foc nu poate fi evitată, subiectul legii care o aplică este obligat să evite utilizarea arbitrară sau abuzivă a armei de foc”, lit. b) “să acționeze proporțional cu gravitatea atacului și cu obiectivele legitime propuse”, lit. c) care prevede că “îndată ce aplicarea armei de foc și-a atins scopul, să renunțe imediat la acest mijloc”. Art.11 alin.(1) care prevede că „armele de foc se aplică numai după somația: “Stai! ...”, urmând denumirea autorității pe care o reprezintă persoana. În caz de nesupunere, se somează din nou prin cuvintele: “Stai că trag!”. Dacă persoana somată nu se supune nici de această dată, se somează prin tragerea focului de armă în plan vertical”, în timp ce condamnatul Malic Vasile Serghei, care executa pedeapsa sub formă de închisoare în Penitenciarul nr.18 din satul Brănești, raionul Orhei, a sărit gardul principal al penitenciarului și fugea pe fâșia exterioară a zonei interzise, în lipsa unui pericol real de evadare a condamnatului și existenței posibilității reținerii condamnatului fără aplicarea armei de foc, nu a ținut cont de circumstanțele situației concrete, de tipul și gradul de pericol, precum și de caracteristicile individuale și identitatea persoanei împotriva căreia urmează a fi aplicate, cu respectarea principiului proporționalității, pentru ca dauna cauzată sănătății deținutului să fie cât mai mică, nu a acționat proporțional cu gravitatea faptei și cu obiectivele legitime ce a urmărit a fi atinse, fără a fi existat un pericol direct pentru viața și sănătatea subiecților legii și a altor oameni, sau alte urmări grave, a efectuat mai multe împușcături din armele de foc din dotare la țintă fără a respecta prevederile legale, ca urmare cauzându-i cet.Malic Vasile daune în proporții considerabile drepturilor și libertăților fundamentale ale acestuia.

1.2. Acțiunile acestuia, au fost încadrate, de către acuzarea de stat, în baza art.328 alin.(2) lit.b) din Codul penal, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, și anume săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea armei.

1.3. De asemenea, de către acuzarea de stat, inculpatul Durnea Aurel Victor, este învinuit de faptul că, exercitând funcția de santinelă a serviciului pază și escortă al Penitenciarului nr. 18-Brănești al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, numit în funcție prin ordinul nr. 50ef din XXXXXXXXXXXX, în grad special sergent de justiție, fiind astfel în conformitate cu prevederile art.123 alin. (2) din

nr. 5861 din XXXXXXXXXXXX, în grad special sergent-interior de justiție, nina astrei în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) din Codul penal, persoană publică, dat fiind faptul că, era persoană publică cu statut special care deține grad special și fiind investit cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, contrar art. 1, 5, 17 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la XXXXXXXXXXXX, la care Republica Moldova a aderat la XXXXXXXXXXXX, alin.(1) și (2) art.24 din Constituția Republicii Moldova, art. 165 alin. (1), 166 alin. (1) lit. b) și 242 din Codul de executare al Republicii Moldova aprobat prin Legea nr. 443-XV din XXXXXXXXXXXX, art. 1 alin. (1), art. 22 alin. (2) lit. a), art. 35 din Legea nr. 1036-XIII „cu privire la sistemul penitenciar” din XXXXXXXXXXXX, art. 4 alin. (1), (2), (4) lit. b) , art. 9, alin. (3) lit. a), b) și c) din Legea nr. 218 “privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc” din XXXXXXXXXXXX, pct. 15 lit. a) b) și c), din Hotărârii Guvernului Nr. 474 din XXXXXXXXXXXX “cu privire la aprobarea Nomenclatorului mijloacelor speciale, al tipurilor de arme de foc și al munițiilor aferente, precum și a regulilor de aplicare a acestora, pct. 40 din regulamentul serviciului de luptă a DIP MJ RM nr. 106 din XXXXXXXXXXXX, pct. 2 din Statutul disciplinar al colaboratorilor sistemului penitenciar al Ministerului Justiției aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 308 din 19.03.98, cât și atribuțiilor stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să execute cu vigoare și măiestrie serviciul, să facă uz de armă în conformitate cu prevederile legale, să aibă comportament respectuos față de oameni, a săvârșit infracțiunea de depășire a atribuțiilor de serviciu în următoarele circumstanțe. Astfel, Durnea Aurel Victor, la 18 iulie 2016, în jurul orei 20:00 min., aflându-se la serviciu, la turnul de pază nr.2 al Penitenciarului nr. 18-Brănești, fiind dotat cu arma de model “AKC-74” cu nr. 6443320, cu 20 cartușe, având ca scop general al funcției paza a obiectului încredințat în hotarele postului și neadmiterea evadărilor din partea deținuților, fiind persoană care acționează cu titlu oficial, care este obligat să îndeplinească corect și conștiincios obligațiile de serviciu, fără a fi în prezența unei stări de extremă necesitate, intenționat, știind cu certitudine condițiile și temeiurile prevăzute de lege pentru aplicării armei de foc, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, contrar prevederilor Legii nr. 218 din XXXXXXXXXXXX “privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc” și anume art. 4 alin. (1) care prevede că “Subiecții legii au dreptul să aplice forța fizică, mijloacele speciale și armele de foc,..., în stare de extremă necesitate”, alin. (2) al aceluiași articol care prevede că “aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale ori a armelor de foc, precum și intensitatea aplicării se determină de către subiectul legii în dependență de circumstanțele situației concrete, de tipul și gradul de pericol, precum și de caracteristicile individuale și identitatea persoanei împotriva căreia urmează a fi aplicate, cu respectarea principiului proporționalității”, alin.(4) lit.b) al aceluiași articol care prevede că “în toate cazurile când aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale ori a armelor de foc nu poate fi evitată, subiecții legii sînt obligați să ia toate măsurile posibile, prevăzute de prezenta lege, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, de identitatea delincventului care o săvârșește, de intensitatea rezistenței opuse, pentru ca dauna cauzată sănătății, onoarei, demnității și bunurilor oamenilor să fie cât mai mică”, art. 9 alin.(3) lit. a) care prevede că “în cazul în care aplicarea armei de foc nu poate fi evitată, subiectul legii care o aplică este obligat să evite utilizarea arbitrară sau abuzivă a armei de foc”, lit. b) “să se acționeze proporțional cu gravitatea atacului și cu obiectivele legitime propuse”, lit.c) care prevede că “îndată ce aplicarea armei de foc și-a atins scopul, să renunțe imediat la acest mijloc”, în timp ce condamnatul Malic Vasile Serghei, care executa pedeapsa sub formă de închisoare în Penitenciarul nr.18 din satul Brănești, raionul Orhei, a sărit gardul principal al penitenciarului și fugea pe fișia exterioară a zonei interzise, în lipsa unui pericol real de evadare a condamnatului și existenței posibilității reținerii condamnatului fără aplicarea armei de foc, nu a ținut cont de circumstanțele situației concrete, de tipul și gradul de pericol, precum și de caracteristicile individuale și identitatea persoanei împotriva căreia urmează a fi aplicate, cu respectarea principiului proporționalității, pentru ca dauna cauzată sănătății deținutului să fie cât mai mică, nu a acționat proporțional cu gravitatea faptei și cu obiectivele legitime ce a urmărit a fi atinse, fără a fi existat un pericol direct pentru viața și sănătatea subiecților legii și a altor oameni, sau alte urmări grave, a efectuat mai multe împușcături din armele de foc din dotare la țintă, rănind condamnatul Malic Vasile Serghei cu un proiectil în regiunea abdomenului, cauzându-i conform raportului de expertiză-medico legală nr. 236/D din XXXXXXXXXXXX plagă penetrantă, transfixiantă prin armă de foc a abdomenului cu lezarea splinei, stomacului și colonului transvers, hemoperitoneum, care a fost provocată de la acțiunea traumatică a unui obiect contondent, dur, care putea fi glonte, corespunde timpului și circumstanțelor indicate, în comun, conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca vătămare gravă.

1.4. Acțiunile acestuia, au fost încadrate, de către acuzarea de stat, în baza art.328 alin.(2) lit. b) din Codul penal, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, și anume săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea armei.

Procedura

2.1. În ședința de judecată, inculpații Verbițchii Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor, au declarat că vina în comiterea infracțiunii incriminate nu o recunosc. În acest sens, în conformitate cu art.art.351, 352 Cod de procedură penală, instanța de judecată, a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală.

Poziția acuzatorului de stat

3.1. În ședința de judecată, acuzatorul de stat, Vladislav Boșcanean, a menționat că prin fapta comisă, inculpații Durnea Aurel Victor și Verbițchii Vitalii Ivan au atentat la una din valori apărute de legea penală, prin excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea armei. Declarațiile date de Durnea Aurel Victor și Verbițchii Vitalii Ivan, în cadrul ședinței de judecată, solicită să fie apreciate critic, deoarece nu redau evenimentele în lumina reală a faptelor întâmplate. Prin declarațiile lor, urmăresc scopul de a duce în eroare instanța de judecată, cu scopul de a se eschiva de la răspundere penală pentru faptele comise. Faptul comiterii de către aceștia a infracțiunii cercetate este demonstrat în mod incontestabil prin probele pertinente și concludente administrate în cadrul urmăririi penale, prezentate de către acuzare și cercetate în cadrul ședințelor judiciare în instanța de judecată, probe care coroborează între ele și anume, declarațiile părții vătămate Malic Vasile, a martorilor Chetraru Sergiu, Colța Serghei, Sclifos Simion, Cuclea Ghenadie, conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din XXXXXXXXXXXX, conținutul înregistrărilor video de pe CD DVD-R –unde sunt stocate 6 fișiere, conținutul proceselor-verbale din XXXXXXXXXXXX de ridicare a corpurilor: hainele în care era îmbrăcat condamnatul Malic Vasile la momentul Internării; pistolul de model “TT”, cu seria și numărul “XF 2001” fabricat în anul 1944 cu încărcător, fără cartușe și un pistol mitralieră de model „AKC-74” cu calibrul 5,45 mm, cu nr. 6443320, cu un încărcător, fără vergea; copia planului de pază al penitenciarului nr. 18 Brănești, copia regulamentului de luptă al DIP, copia tabelului de post, copia din

Copia planului de pază al penitenciarului nr. 18 Brănești; copia regulamentului de lucru al DPA; copia tabelelor de post; copia din registrul de înmânare și recepționare a armamentului și mijloacelor speciale a penitenciarului nr. 18 Brănești; copia extrasului din ordinul 50ef din 09.04.2012 privind numirea în funcția a șefului de gardă al serviciului pază și escortă al penitenciarului nr. 18 Brănești, Verbițchii Vitalii; copia extrasului din ordinul 440ef din 28.03.2016 privind numirea în funcția în serviciului pază și escortă al penitenciarului nr. 18 Brănești, Durnea Aurel; copia fișelor de post al serviciului pază și escortă; conținutul procesului-verbal de ridicare din 14 septembrie 2016 a fișei medicale a condamnatului Malic Vasile; conținutul procesului-verbal de ridicare din 28.12.2016, a copiei înscrisului colaboratorilor P-18 Brănești, care au susținut colocviul la instrucțiunea trageri, copia Ordinului de numire în funcție a lui DURNEA Aurel, copia Ordinului de numire în funcție a lui Verbițchi Vitalii, copia fișei postului al lui Verbițchi Vitalie, copia fișei postului al lui Durnea Aurel, copia certificatului de evaluare psihologică al lui Durnea Aurel, copia certificatului de evaluare psihologică al lui Verbițchi Vitalii; concluziile raportului de expertiză medico-legală nr.236/D din 16.09.2016, conform căruia la cet. Malic Vasile s-a constatat vătămări care în comun, conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca vătămare gravă; concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-4242 din 28.10.2016 conform căruia s-a constata că, arma prezentată cu numărul „6443320”, se referă la categoria armelor de foc militare și este un pistol-mitralieră cu lovitură centrală, cu țeavă medie ghintuită de calibrul 5.45x39 mm, de model „AKC-74”, confecționată industrial în anul 1989 la uzina АО "Ижевский механический завод", Россия, г. Ижевск... Pistolul-mitralieră prezentat este în stare de funcționare și util pentru trageri. Pistolul prezentat este în stare de funcționare și util pentru trageri ...Deteriorarea de pe partea posterioară a maioului prezentat a fost creată în rezultatul împușcături de la o distanță mare (în care nu sunt prezenți factorii suplimentari împușcături), probabil mai mare de 10 m, dintr-un pistol mitralieră din seria „AK-74, calibrul 5.45x39 mm, probabil din pistolul-mitralieră de model „AKC-74” prezentat la examinare...

3.2. Astfel solicită, ca inculpații Verbițchii Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor, să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.328 alin. (2) lit. b) Cod penal, și, a aplica în privința inculpatului Verbițchii Vitalii Ivan, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul penitenciar din Republica Moldova pe un termen de la 5, în conformitate cu art. 90 Cod penal, a suspenda condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 1 an; a aplica în privința inculpatului Durnea Aurel Victor, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul penitenciar din Republica Moldova pe un termen de la 5, în conformitate cu art. 90 Cod penal, a suspenda condiționat executarea pedepsei aplicată inculpatului Durnea Aurel Victor, pe un termen de probă de 2 ani. Corpurile delictive o scurtă de culoare neagră cu fermoar; un pulover care are inscripția „TA”, un maiou simplu de culoare sură pe care se observă mai multe pete de culoare brun-roșietice asemănătoare cu sângele; o pereche de pantaloni de culoare neagră; o pereche de pantaloni sportive de culoare albastră închis pe care se observă mai multe pete de culoare brun-roșietice asemănătoare cu sângele de restituit părții vătămate Malic Vasile, iar un pistol de model „TT”, cu seria și numărul „XГ 2001” fabricat în anul 1944 cu încărcător, fără cartușe și un pistol mitralieră de model „AKC-74” cu calibrul 5,45 mm, cu nr. 6443320, cu un încărcător, fără vergea de restituit administrației Penitenciarului nr. 18-Brănești. A solicitat de încasat, în mod solidar, de la inculpați în folosul statului cheltuielile de judecată în sumă de 160,08 lei.

Poziția părții apărării

4.1. Apărătorul inculpaților Verbițchii Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor, avocatul Serghei Șteliman, a solicitat emiterea unei sentințe de achitare în privința lui Verbițchii Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor, din motivul lipsei în acțiunile lor a elementelor infracțiunii, menționând că, colaboratorii penitenciarului Verbițchii Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor, au contracarat tentativa de evadare a lui Malic Vasile, care după somarea lui Malic Vasile și efectuarea tragerii în plan verbal, au folosit arma de foc, acționând în strictă corespundere cu legea și cu regulamentele interne. Invocă că, acuzarea nu a prezentat nici o probă ce ar demonstra vinovăția inculpaților, din contra, în ședința de judecată au fost administrate mai multe probe ce demonstrează nevinovăția lor. Partea vătămată Malic Vasile, a declarat că, a comis o tentativă de evadare cu scopul de a se răfui cu soția sa, care la dat la divorț și concubina cu un alt bărbat. El a mai declarat că a auzit somații „stai”, „stai că trag” și înainte de a se începe împușcăturile în direcția lui, au fost împușcături în sus. Tot el a declarat că intenționa cu orice preț să-și ducă până la capăt intenția de a evita, însă s-a oprit doar din motivul că a fost rănit și nu mai putea fugi. La materialele cauzei este anexată copia sentinței irevocabile, pronunțate în privința lui Malic, din care rezultă că, el nu și-a dus până la capăt intenția de a evada doar din motiv că angajații penitenciarului aplicând arma de foc au contracarat tentativa de evadare. Acest fapt are pe de o parte autoritatea lucrului judecat, iar pe de altă parte combate cu desăvârșire afirmațiile procurorului expuse în învinuire. Indică că, toți martorii, indiferent au fost ei martori ai acuzații sau al apărării, au indicat că, inculpații l-au somat pe Malic prin strigăte „stai”, „stai că trag”, au tras focuri în plan vertical și doar apoi au tras în direcția condamnatului. Astfel, martorii au confirmat că, inculpații au acționat în strictă prevedere cu legea și cu regulamentele interioare. Totodată martorii au confirmat că, Malic Vasile era foarte aproape de a-și duce până la capăt intenția de a evada. Cazul aplicării armei a fost cercetat de DIP, care a ajuns la concluzia că, acțiunile inculpaților au fost legitime, această concluzie a fost confirmată de Ministerul Justiției. Astfel, inculpații nu numai că, erau în drept, dar chiar erau obligați în acele circumstanțe să aplice arma asupra condamnatului Malic Vasile. Mai mult ca atât, ținând cont că Malic Vasile, era condamnat pentru violență în familie, că intenționa să evadeze pentru a se răfui cu soția și că el însăși a declarat că, doar faptul că a fost rănit l-a împiedicat să evadeze, dacă în privința lui nu se aplica arma și în rezultat el evada, aceasta putea duce la urmări grave, inclusiv la omorul de către Malic Vasile, al soției sale. Consideră neîntemeiat că, i-a fi fost încălcat dreptul lui Malic Vasile, de a nu fi supus unui tratament inuman, garantat de art. 3 al Convenției Europene, invocând prevederile art. 2, ce de asemenea proteja dreptul la viață a soției lui Malic Vasile, drept, ce putea fi încălcat, dacă ultimul evada, din detenția unde a fost plasat, adică din custodia statului. Totodată art. 2 al. 2 lit. b) al Convenției Europene prevede că, moartea nu poate fi considerată ca fiind cauzată prin încălcarea acestui articol în cazurile în care aceasta ar rezulta din o recurgere absolut necesară la forța pentru a împiedica evadarea unei persoane legal deținute. Astfel, Convenția Europeană admite pentru contracararea evadării persoanei legal deținute, nu doar rănirea ei, dar chiar și cauzarea morții. O probă obiectivă a faptului că inculpații au efectuat împușcături în plan vertical este următoarele: pe înregistrările video se vede câte împușcături, au fost efectuate în direcția lui Malic Vasile. Totodată, la materialele cauzei este nu un înscris ce indică numerele de cartușe utilizate. Din el rezultă că, în total Durnea Aurel și Verbițchii Vitalii, au utilizat cu două cartușe mai mult, decât au fost împușcate în direcția lui Malic Vasile. Deci, rezultă că Durnea și Verbițchii, au efectuat câte o împușcătură în plan vertical. De asemenea, a invocat, că procurorul din Procuratura raionului Orhei a exercitat urmărirea penală, pe caz, cu încălcarea competenței materiale exclusivă, deoarece potrivit art. 269 și 270¹ Cod procedură penală, Procuratura Anticorupție și Centrul Național Anticorupție, exercită urmărirea penală în cazul infracțiunilor inclusiv, prevăzute la art.328 Cod penal.

Argumentele inculpaților

5.1. Fiind audiat asupra esenței învinuirii înaintate, inculpatul Verbițchii Vitalii Ivan, vina în comiterea infracțiunii de care este învinuit nu a recunoscut, și a declarat că, la data de 21.07.2016, îndeplinind funcția șef de gardă pază și escortă, efectuând controlul în camera de păstrare a armamentului, a auzit prin stația radio a santinei de control că, s-a raportat ofițerului de serviciu, că un deținut a sărit în zona interioară interzisă. A încuiat camera păstrării armamentului și s-a deplasat pe perimetru, intrând pe perimetrul nr.1 a observat cum deținutul escalada gardul principal, și i se vedea doar capul. Apropiindu-se de porțița nr.1, care era încuiată și care îl despărțea de deținut, l-a somat verbal pe deținut, să se oprească și să nu continue acțiunile lui ilegale. Deținutul dorind să se așeze, s-a ridicat și a început a alerga spre postul nr.2. În acest timp a auzit somația verbală a santinei postului nr.2, Durnea Aurel. După somația verbală a lui Durnea Aurel, a urmat un foc de tragere în sus, apoi a continuat un șir de împușcături de stopare a condamnatului. Deplasându-se paralel cu condamnatul a scos pistolul de model TT, a tras mansonul în urmă, ca să introducă cartușul în camera cartușului, pentru a efectua încă o împușcătură de avertizare ridicând mâna a observat că mansonul nu a revenit în poziția inițială. Observând că, condamnatul este la colțul gardului, în acest timp mansonul, a revenit în poziția inițială și a efectuat o împușcătură de somație la 35 sau 40 grade. În acest timp deținutul dispărea din vizibilitatea sa, ajungând în drept cu postul nr.2, a efectuat 3 împușcături, în direcția picioarelor deținutului pentru a-l stopa. Observând că, deținutul nu se oprește, a continuat să alerge din urma lui, strigând să se oprească. Apoi, aproximativ la 20 m, de postul nr.7, a ajuns în drept cu deținutul. Deținutul se apropia de gardul măcieșilor, l-a somat să se oprească pe loc, să se așeze la pământ, în caz contrar va aplica arma de foc. În timp când deținutul s-a așezat, a observat pe maioul lui pete de sânge. A strigat postul nr.2, să anunțe să vină asistentul medical, și în acest timp au venit colaboratorii din rezervă. A condus sora medicală să-i acorde primul ajutor. Împreună cu 2 colaboratori, din securitate și supraveghere, condamnatul a fost scos de pe perimetru în punctul de control și trecere, pentru a continua acordarea ajutorului medical calitativ până la venirea ambulanței. A menționat că, în total a efectuat 4 împușcături: una de avertisment și 3 în direcția condamnatului, și anume în direcția picioarelor. Încercând să efectueze focul în aer s-a defectat pistolul, iar după ce a revenit mansonul a efectuat o împușcătură la 30 - 40 grade în sus, nu în direcția condamnatului. Susține că, personal a fost la cursuri pe care le-a susținut, și cunoaște prevederile Legii nr.218, dar nu corespunde legea cu obiectivul de păzit. Personal, fizic, în luptă corp la corp, nu avea să poată să îl oprească pe condamnat, deoarece acesta era făcut bine fizic, și era în stare agresivă. Examen de tragere în țintă a fost, distanța de tragere la automat este 100 m, la pistol 30 metri, dar la țintă mobilă nu a avut. Susține că distanța între el și condamnat era aproximativ 20 - 25 metri. A declarat că, a acționat conform Legii și Regulamentului, și nu se consideră vinovată de nimic.

5.2. Fiind audiat asupra esenței învinuirii înaintate, inculpatul Durnea Aurel Victor, vina în comiterea infracțiunii, de care este învinuit nu a recunoscut, și a declarat că, la data de 18.07.2018, îndeplinind funcția de santinelă a postului nr.2. În jurul orei 20.00, a observat un condamnat, care a urcat pe acoperișul de acumulare a gunoierului și a sărit în zona interzisă interioară. Imediat, a sunat la punctul de control și trecere, și a anunțat de cele văzute. După careva timp, a observat condamnatul pe gardul principal, și l-a somat "stai, stai că trag" și a apăsat butonul de alarmă și a efectuat un foc de avertisment în sus. Văzând că, condamnatul continuă să se deplaseze mai departe, a început să tragă în direcția lui pentru a-l opri. A efectuat împușcături în direcția lui, până s-a oprit. De tot au fost 13 împușcături, una ca avertisment și 12 în direcția condamnatului. A menționat că, când efectua împușcăturile, nu avea ca scop să îl nimerească, dar să îl oprească. Pe inculpatul Verbițchii Vitalii, l-a văzut alegând în drept cu gardul. Susține că, avea dreptul să efectueze împușcături, până când condamnatul ajungea la postul 7. Condamnatul nu ajunsese la postul temporar nr.7, iar dacă trecea de postul nr.7, se ajungea la postul nr.3 și avea să se efectueze, iar, un foc de avertisment în sus și apoi în direcția lui pentru a-l opri. După postul nr.3, era postul nr.4, dar condamnatul alerga doar în direcția postului nr.3. Dacă condamnatul încerca să schimbe direcția era să dea peste Verbițchii Vitalii. După părerea sa, este imposibil de urcat pe plasa metalică a gardului, deoarece ea este ghimpoasă. În cazul dacă, era să sară gardul, nu poate spune dacă Verbițchii Vitalii, putea să-l stopeze pe condamnat. Menționează că, cunoaște prevederile regulamentelor interne. La teste de tragere merge odată în an, și personal a efectuat tragerea la aceste teste, și a fost efectuate la o țintă concretă, și a susținut colocviul. Dacă condamnatul sărea gardul, putea să-l evite pe Verbițchii Vitalii, schimbându-și direcția. Declară că, aflându-se la post și-a executat atribuțiile conștiincios conform Regulamentului de serviciu, și nu se consideră vinovată de nimic.

La adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 1)-4) din Codul de procedură penală, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate:

- 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul;
- 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat;
- 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută;
- 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Soluția instanței referitor la chestiunile, dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia sunt învinuiți inculpații și dacă această faptă a fost săvârșită de inculpați (art. 385 alin. (1) pct. 1)-2) din Codul de procedură penală):

6.1. Potrivit art.101 alin.(1) și (2) Cod procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

6.2. Urmare a cercetării judecătorești, în vederea stabilirii stării de fapt, instanța de judecată a studiat și analizat minuțios probele administrate în mod legal, și anume:

- declarațiile părții vătămate Malic Vasile, care în ședința de judecată, a declarat că, pe inculpați i-a văzut pentru prima dată, la Judecătoria Orhei, la ședința de judecată anterioară. La data de 18.07.2016, se deținea în Penitenciarul nr.18 Brănești, unde ispășea pedeapsa cu închisoare de 1 an și 2 luni, la acel moment avea ispășit, aproximativ jumătate de termen. Din careva surse, a auzit că soția sa Malic Maia, cu care au trei copii, intenționează să se căsătorească cu un alt bărbat. La data de 13.07.2016, a fost la el nașa de cununie, sora sa, i-a adus colet și comunicat că, soția lui are alt bărbat. Atunci s-a enervat și a hotărât să evadeze din Penitenciar, pentru a rezolva situația cu soția, vrând să clarifice situația cu soția, prin discuție. A hotărât să evadeze. Pe la orele 20.00, a urcat pe peretele lângă cantină, din zona unde-i bucătăria Penitenciarului, de lângă groapa de gunoi pe gard, și a sărit peste plasa de la gard. S-a îndreptat spre porțile mari de la intrarea în Penitenciar, și în regiunea porții, a sărit peste gardul de piatră. În direcția porții s-a deplasat spre cotitură, după care a mers în partea de la deal a Penitenciarului. Era pe teritoriul Penitenciarului, și, după ce a sărit două garduri, se deplasa spre al treilea gard, când la un moment dat a auzit sirena de alarmă. A concretizat că, în total sunt patru garduri care trebuia să le depășească pentru a evada. După ce a auzit sirena, a auzit și împușcături, nu tine minte câte, dar mai multe de două, atunci se afla

între gardurile din mijloc. La un moment dat a simțit ceva fierbinte în regiunea pieptului, s-a oprit pe loc și a căzut în genunchi. Cineva din colaboratorii Penitenciarului, a alergat spre el și a strigat "Nu te mișca, trag..." În timpul evadării a văzut un colaborator al Penitenciarului, care se deplasa în paralel cu el, după gardul al treilea și îl soma să se oprească. S-au apropiat medicii și alți colaboratori de la Penitenciar, care l-au dus la punctul medical, și apoi a fost chemată salvarea. În perioada de timp când a fost împușcat și până a fost dus la spital era într-o stare de somnolență și nu ține minte toate circumstanțele. S-a trezit, când se afla în Penitenciarul nr.16 Pruncul, unde a stat internat în spitalul Penitenciarului timp de 20 de zile. Ulterior, a aflat că i s-a făcut operație la Spitalul din Orhei. Susține că, primul gard care l-a sărit era confecționat din plasă, al doilea gard era înalt de aproximativ 3-4 metri și era confecționat din piatră cu sîrmă ghimpată deasupra, al treilea gard era înalt, confecționat din plasă cu „plastine” din tablă ascuțite și tăioase. După ce a sărit primul gard, nu a văzut și nici nu a auzit ofițerul de serviciu. Distanța dintre al doilea și al treilea gard este de aproximativ 3 metri. Al patrulea gard, era ca al treilea. Nu a reușit să vadă al cincilea gard, dar admite că, putea să fie și alte garduri. Când a sărit al doilea gard a pierdut unul din șlapi, care a rămas în sîrma ghimpoasă de la gardul din piatră. Era atunci îmbrăcat în maiou sur, pantaloni sportivi și șlapi. Sirena a auzit-o când a trecut peste al doilea gard. A auzit sirena, dar nu a auzit somații în adresa sa când sărea gardul 2. Când a sărit al doilea gard nu a văzut careva persoane în față și s-a îndreptat în partea dreaptă, și alerga paralel cu gardul al doilea, alerga cu viteză mărișoară. Acolo e cotitură și s-a îndreptat, iar la dreapta, și distanța de la locul unde a sărit al doilea gard și până a cotit a doua oară spre dreapta, era aproximativ 50 metri. Distanța de la locul unde a cotit a doua oară spre dreapta și până unde a căzut în genunchi la fel era de aproximativ 50 metri. A menționat că, era enervat despre cele auzite de soția sa, și se auzea sirena, careva strigăte în adresa sa poate au fost, dar nu le-a auzit, sau poate nu ține minte. Admite că, până a auzi împușcăturile poate au fost strigăte în adresa sa, dar nu le-a auzit, sau poate nu ține minte. După ce a auzit împușcăturile, a continuat să fugă. Admite că, putea să fie somat până a fi împușcat, și nu poate spune din ce parte se auzeau somațiile în adresa sa. Cuvintele "stai, stai că trag..." le-a auzit după împușcătură, dar nu mai înainte. În timpul deplasării nu a văzut să sară colb sau altceva din gard ca urmare a împușcăturilor. Când s-a apropiat de el colaboratorul Penitenciarului și a strigat ....STAI ...STAI CĂ TRAG ..., el avea arma în mână îndreptată spre el, aproape de pământ. Nu știe cât timp era să-i ia ca să sară al treilea gard unde era colaboratorul Penitenciarului care s-a apropiat de el. Dacă era să sară al treilea gard nimerirea pe cărarea unde era colaboratorul Penitenciarului. Când a căzut în genunchi, la vre-o 20 sec s-a apropiat de el, colaboratorul Penitenciarului. Susține că, să nu fi fost împușcat, era să sară al treilea gard, dar a înțeles că, nu va putea și s-a răzgândit. Dacă era să fie somat cu cuvintele STAI...STAI CĂ TRAG... nu crede că era să se oprească deoarece era foarte nervos pe soție. Nu poate spune cât au durat împușcăturile, dar consideră că, au durat vre-o 10 minute, deoarece au fost multe focuri trase. Era enervat și de aceea nu a oprit după prima împușcătură, și că dorea să evadeze. Nu poate să spună cu certitudine, dar consideră că, în același timp au început și sirena și împușcăturile. Toată durata tentativei de evadare a fost de aproximativ de 10 min., din momentul când a auzit sirena și împușcăturile a durat aproximativ o minută. Sirena crede că, se auzea tare, însă el nu o percepea așa tare, și admite că, din cauza sirenei putea să nu audă somațiile colaboratorilor Penitenciarului. Nu a oprit când a auzit împușcăturile deoarece a crezut că, o să poată evada. Susține că, prima împușcătură nu a auzit-o, dar a simțit fierbințeală în piept, după ce a sărit al doilea gard la 80 metri, de la locul săriturii. După ce a simțit fierbințeala, a continuat deplasarea aproximativ 5-10 metri. După ce a fost stopat, a fost transportat de sub braț de doi colaboratori ai Penitenciarului la Punctul medical. Nu ține minte dacă, la locul unde a căzut în genunchi i s-a acordat primul ajutor medical, dar ține minte că, la Punctul medical al Penitenciarului, precis i s-a acordat primul ajutor medical. A declarat că, cât a ispășit pedeapsa în Penitenciar a avut posibilitate de a discuta telefonic cu persoanele din afară, și acasă era telefon staționar, chiar și fiica avea telefon mobil, dar consideră că, pe telefon nu se lămurește nimic, și de aceea nu a comunicat cu soția la telefon. Pentru tentativa de evadare a fost condamnat la 2 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei. A căzut în genunchi și a oprit, deoarece a auzit somațiile ...STAI CĂ TRAG...și din motivul că nu putea continua deplasarea din cauza împușcăturilor. De asemenea a oprit din motivul că, a văzut colaboratorul Penitenciarului, pe cărare după al treilea gard din plasă. Nu poate să spună cu certitudine, dacă somațiile veneau, doar de la acel colaborator. A concretizat că a oprit, deoarece a conștientizat că, deja nu are unde se duce și nu o să reușească să evadeze. Concretizează că, din cauza sirenei putea să nu audă somațiile colaboratorului Penitenciarului, dar a auzit somațiile de a opri după ce a fost împușcat.

- declarațiile martorului Chetrari Aureliu, care a declarat în ședința de judecată că, din anul 2009 până în 2016, a fost angajat la Penitenciarul nr.18 Brănești, și inculpații Verbițchi și Durnea i-au fost subalterni și aveau relații de serviciu. Din 2009, până în ianuarie 2018, a fost angajat la Penitenciarul 18 Brănești, iar până în anul 2016 a activat șef al Serviciului Pază iar din iulie 2016, activa ca șef adjunct la Penitenciarul 18 Brănești. Pe Malic Vasile, l-a cunoscut în legătură cu serviciul deoarece el ispășea pedeapsa în Penitenciarul nr.18 Brănești, și relații cu el erau de serviciu. Data și ora nu ține minte exact, în una din zilele lunii iulie, i-a fost raportat de ofițerul de serviciu, că de către condamnatul Malic Vasile, a fost întreprinsă o tentativă de evadare, escaladând gardul principal al Penitenciarului, care este și linia de pază. Susține că, la intrarea în Penitenciar, toți condamnații inclusiv și Malic, sunt preîntâmpinați despre evadare, tentativa de evadare, și consecințele escaladării liniei de pază, și sunt avertizați despre aplicarea folosirii armei de foc. Angajaților gărzii care intră în exercitarea atribuțiilor de serviciu pentru paza și apărarea Penitenciarului, inclusiv și lui Verbițchi și Durnea, li se face instructajul și se aduce la cunoștință modul de folosire și aplicare a armei de foc. După, cum i s-a raportat de către santinela postului nr.2 Durnea, au fost întreprinse măsuri de curmare a evadării. Astfel, a fost avertizat verbal, s-a folosit arma de foc, foc de avertisment în sus, după care a urmat împușcături în direcția condamnatului, și tot în acest moment pe perimetrul a intrat și șeful gărzii Verbițchi Vitalii, care la fel conform Regulamentului serviciului de luptă, l-a avertizat pe condamnat verbal "STAI CĂ TRAG", după ce a folosit arma pentru stoparea condamnatului. Știe că, la caz, s-a aplicat arma de foc de către Durnea și Verbițchi. Deoarece în anul 2012, din locul de detenție, a avut loc o evadare, unde de către santinela s-au efectuat în jur de 16 împușcături, însă fără rezultat și condamnații au reușit să evadeze, săvârșind o infracțiune în satul Măgdăcești, santinelele au fost eliberate din funcție, pe articol, deoarece nu au nimerit condamnații, conform Regulamentului serviciului de luptă. A menționat că, linia de pază este limita de acces a condamnatului, și depășind linia de pază, santinela este obligată să avertizeze verbal STAI CĂ TRAG, și în caz de nesubordonare se efectueze un foc de avertisment în sus și dacă, iar nu se subordonează, arma se aplică la stoparea condamnatului. Penitenciarul este înconjurat de 4 garduri. Primul gard este gardul de preîntâmpinare, după gardul de preîntâmpinare urmează fâșia interzisă de control. Urmează al doilea gard, și în caz de escaladare a acestui gard, santinela este obligată să folosească arma de foc. După, urmează al treilea gard – gardul măciș, care este din plasă metalică cu mărirea găurilor de 15 cm, iar înălțimea gardului este de aproximativ 2 m. Acest gard este cu iluminare. Al patrulea gard este gard exterior, ultimul gard, este din piatră de calcar și este vechi de 60 ani și se macină. Gardul principal este confecționat din piatră de calcar, cu grosimea de aproximativ 60 cm, deasupra e turnat cu beton cu cioburi de sticlă, și deasupra cu sîrmă ghimpată de tip EGOZA. Au fost cazuri de tentativă de evadare, când s-a escaladat gardul principal, dar condamnații fiind avertizați, aceștia s-au supus cerințelor legale și nu s-a folosit arma. Iar, prin anii 2007 au fost și cazuri când s-au efectuat împușcături în picioare în condamnații la tentative de evadare. Ultimele două garduri sunt mult mai ușor de depășit decât primul și al doilea. Ultimele

două garduri puteau fi depășite în câteva secunde. Între postul 2 și postul 3 este amplasat came de pază în valer, și se afla după gardul măceș, înspre al patrulea gard de la drum. Să fi fost contact direct cu cămilele nu se ajungea la folosirea armei de foc. A menționat că, era în birou când s-a întâmplat cazul, și toate i s-au raportat doar. Nu poate să spună, dacă era posibil ca inculpatul Verbițchii Vitalii, să fi putut stopa pe condamnatul Malic Vasile, după gardul de măceș. După depășirea limitei sectorului de tragere a postului 2, în ajutor santinei postului nr.2, îi vine santinela postului nr.3. Concomitent este avertizat verbal, se face tragere de foc în sus și se apasă butonul de semnalizare. Conform instrucțiunilor, condamnatul depășind linia de pază deja a încălcat regimul de detenție se consideră evadare și angajații pazei aveau dreptul și obligația de aplica și a folosi arma de foc. În cazul în care inculpații nu aplicau arma de foc, sau aplicau arma de foc, dar nu nimereau, erau următoarele consecințe: se efectua anchetă de serviciu cu sancțiunile respective - sancțiunile puteau fi și disciplinar și până la transmiterea materialelor la Procuratură. A comunicat că, nu există careva Regulamente referitor la locul unde să fie efectuată tragerea – aplicată arma de foc, însă verbal lucrătorii sunt atenționați să tragă în regiunea picioarelor.

- declarațiile martorului Colța Serghei, care a declarat în ședința de judecată că, pe inculpații Durnea și Verbițchii îi cunoaște, rude nu sunt, sunt colegi de serviciu. Pe partea vătămată Malic Vasile, l-a cunoscut în legătură cu serviciul, nu are cu el nici un fel de relații. La data de 18 iunie sau iulie 2016, a fost numit în calitate de ofițer de serviciu al Penitenciarului nr.18 Brănești. În acea zi, după ora 16, de către santinela de la punctul de control, i s-a raportat prin intermediul stației radio, că un condamnat din zona localivă, a sărit în zona interioară interzisă. Personal s-a deplasat la locul anunțat, și a observat că, condamnatul Malic Vasile, alerga în direcția locului vulnerabil nr.1. El a strigat către condamnatul Malic, alegând paralel cu Malic. Malic se afla după primul gard iar el se aflam pe teritoriul penitenciarului. A strigat către Malic să se oprească, dar el nu a reacționat în nici un fel, continuând să alerge. Ajungând la gardul de plasă, de la intrarea în penitenciar, Malic s-a urcat pe gardul de plasă metalică și a escaladat gardul principal care era cu sârmă ghimpată. După care l-a auzit pe Durnea care a strigat cu glas tare STAI STAI CĂ TRAG, de mai multe ori a strigat, după care au fost focuri de avertizare. Apoi a mai auzit câteva împușcături, și s-a deplasat pe perimetrul penitenciarului – în zona interzisă exterioară. Împreună cu ajutorul șefului de gardă Vasilache Andrei, s-au deplasat pe fâșia de control nr.1, unde l-a depistat pe condamnatul Malic care era jos, ghemuit și într-o parte avea pete de culoare roșie. A anunțat imediat sora medicală ca să-i fie acordat lui Malic, ajutor medical, și la fel a anunțat conducerea Penitenciarului, Unitatea de gardă ANP și IP Orhei. A venit sora medicală, și i s-a acordat ajutor medical lui Malic, a venit ambulanța și l-au luat pe Malic la Spital. A menționat că, când Malic a escaladat gardul nu s-a auzit nici o sirena, doar când s-a deschis poarta perimetrului s-a pornit alarma, care se dezactivează de santinela, în câteva secunde. Din Penitenciar, unde el se afla se vede clar postul nr.2, dar acțiunile condamnatului Malic nu se vedeau, deoarece nu se vede zona dintre gardul nr.3 și gardul principal. Știe că, anume Durnea l-a somat pe condamnatul Malic, să se oprească. Nu poate spune câte împușcături au fost după somare, s-au auzit una după alta. Personal, a văzut când inculpatul Durnea a scos automatul pe geam și a efectuat unul sau două focuri de avertizare, după momentul când Malic a escaladat gardul principal. Focurile de avertizare au fost efectuate în sus, deoarece de unde se afla el se vedea clar aceasta. După ce a sărit gardul Malic, nu a văzut care au fost acțiunile lui Verbițchii. Susține că, dimineața face cunoștință cu ordinul cu care intră în serviciu, și la postul nr.2, era clar că, este Durnea și încă o santinela. La post se află doar o santinela, care se schimbă o dată la 3 ore. Perimetrul unde a escaladat condamnatul Malic gardul, este în raza de supraveghere a postului nr.2. A auzit că, anume de la postul nr.2 a fost somat Malic.

- declarațiile martorului Scifos Simion, care a declarat în ședința de judecată că, pe inculpații Durnea și Verbițchi îi cunoaște, rude nu sunt, sunt colegi de serviciu, au relații de serviciu, normale. Pe partea vătămată Malic, l-a cunoscut în legătură cu serviciul, din penitenciar, nu are cu el nici un fel de relații. La data de 18 iulie 2016, a intrat în serviciu la ora 8 dimineața, și pe la orele 20, a auzit că, de către santinela de control Popușoi Valentina, prin stația radio a anunțat ofițerul de serviciu Colța Serghei, despre faptul că, lângă cazangerie un deținut a sărit în zona interzisă interioară. El s-a deplasat de urgență acolo, și a văzut că condamnatul Malic fugea spre turnul nr.2, atunci s-a întors de urgență la porțile principale, și a văzut cum Malic escalada gardul principal. Din partea cealaltă a auzit că de către santinela a fost somat Malic, să se oprească prin cuvintele STAI, STAI CĂ TRAG și să se pună la pământ, după ce a fost somat de câteva ori, după care au auzit împușcături nu ține minte câte au fost. În momentul somării Malic, escaladase deja gardul principal, și după gardul unde a sărit condamnatul Malic nu a văzut ce s-a întâmplat. Știe că, Malic a fost somat de la santinela de la turnul de control nr.2, personal nu a văzut dar așa presupune și așa consideră. Mai întâi a fost somația, apoi peste câteva secunde a auzit un foc, și peste câteva secunde, au urmat celelalte focuri. El doar a auzit aceste focuri, dar nu le-a văzut, deoarece în locul unde se aflam nu se vede zona de după gardul principal, și nu a văzut care au fost acțiunile inculpatului Verbițchi. În timpul tentativei de evadare nu a auzit să fie pornită sirena sau careva alarme. A concretizat că, Colța Serghei se afla prin preajma lui, când Malic a escaladat gardul principal, dar când a auzit împușcăturile, Colța Serghei nu mai era lângă el. Din penitenciar se vede postul nr.2 și nu cunoaște, dacă Colța Serghei a văzut ce s-a întâmplat la postul nr.2.

- declarațiile martorului Stamatia Anastasia, care a declarat în ședința de judecată că, pe inculpații Durnea și Verbițchi, și pe partea vătămată îl cunoaște în legătură cu serviciu, rude nu sunt. Nu ține minte concret, dar în vara anului 2016, după orele 17, a fost chemată la serviciu pentru a acorda ajutor medical unui condamnat, care din spusele altora a fost împușcat. Condamnatul era așezat afară, în zona interzisă și ținea mâna la locul plăgii în regiunea abdomenului. I-a aplicat pansament compensiv și a rugat pe Verbițchi, Zahar și un gardian să-l transporte la punctul de control, unde i-a pus condamnatului picurătoare. A venit ambulanța și l-a luat. Nu-și aduce aminte cum și în ce era îmbrăcat Malic. A menționat că, nu l-a văzut pe inculpatul Verbițchii Vitalie.

- declarațiile martorului Enachii Andrian, care a declarat în ședința de judecată că, în perioada anilor 2015-2018, a activat în penitenciar. Pe inculpații Durnea și Verbițchi, îi cunoaște doar de la serviciu, sunt foști subalterni. Pe partea vătămată Malic nu-l cunoaște. Cu aproximativ 2 ani în urmă activa în calitate de pază și escortă în penitenciarul nr.18 Brănești. Cu o săptămână înainte de caz, a avut loc o evadare a 3 condamnați și respectiv au avut puse condiții de rigoare mai insistente. Se afla nu departe de localitatea Brănești, când s-a întâmplat cazul dat, dar nu era pe teritoriul Penitenciarului nr 18. După orele 17.00, a fost telefonat din corpul de gardă, despre faptul că, s-a declarat situația ARȚAR 1 – alarmă în cazul de evadare a condamnaților. Conform planului de alarmă, a fost nevoit să se deplaseze în mod de urgență la penitenciar, și intrând pe ușa de intrare a penitenciarului, l-a văzut pe condamnatul Malic, căruia i se acorda ajutor medical de către medicii din penitenciar. În același timp s-a apropiat și salvarea, după care s-a organizat o escortă și a fost escortat până la spital pentru o intervenție chirurgicală. După ce l-au escortat pe Malic, în camera de percheziții corporale, hainele au fost transmise condamnaților și aruncate la gunoi, după aceasta a venit grupa operativă de la inspectoratul de poliție Orhei, și reprezentanții procuraturii care au fost informați despre cele întâmplate. În prezența sa, au fost efectuate acțiuni de cercetare la fața locului, fotografierea ridicarea tuburilor, iar deoarece era întuneric și nu se vedea bine unele acțiuni au fost amânate

pentru a doua zi. A doua zi dimineața în prezența sa, și a avocatului Bulbuc Boris, au fost efectuate acțiuni de reconstituire la fața locului, spunându-le santinelor să explice pozițiile de tragere și locul lor în timpul tragerilor. Apoi s-au deplasat la specialistul responsabil de camerele video amplasate pe teritoriul penitenciarului, în prezența ofițerului de urmărire penală au fost vizualizate și ridicate, tot atunci au fost ridicate, copia din registrul de eliberare a armamentului, armele care au fost dotați colaboratorii și alte acte solicitate de către ofițerul de urmărire penală. A menționat că, după acest caz, a fost făcută cercetarea de serviciu personal de el, și a discutat cu martorii oculari. Urmare a cercetării de serviciu, care au dat aviz pozitiv că, colaboratorii penitenciarului au aplicat corect armele, concluzii ce au fost aprobate de șeful penitenciarului. A adus la cunoștință, despre aceste rezultate directorului penitenciarului și inclusiv vice-ministrului Justiției și Departamentului instituție penitenciare. Durnea și Verbițchi au somat condamnatul să se oprească, din motivul că, ofițerul de serviciu, posibil Colța, i-a dat asemenea declarații și totodată că, au auzit și o împușcătură. Declarațiile ofițerului de serviciu Colța, au fost confirmate și de alți colaboratori de serviciu. În caz dacă nu erau să fie întreprinse măsuri de colaborării penitenciarului în cazul evadării condamnatului, aceștia poartă răspundere disciplinară și penală. Conform regulamentului și legii somarea este verbală cât și folosire armei în plan vertical în sus. Împușcătura în sus de avertizare, a fost auzită și văzută. Cealalți colaboratori nu erau dotați cu arme, deoarece în cadrul penitenciarului, sunt interzise armele de foc.

- declarațiile martorului Mogîldea Vasile, care a declarat în ședința de judecată că, pe inculpații Durnea și Verbițchi îi cunoaște, sunt colegi de serviciu, dar pe partea vătămată nu-l cunoaște. În anul 2016, la data de 18, nu ține minte precis luna, era la serviciu. Pe la orele 20.00, în Penitenciar se auzea învâlmășeală, că un deținut aleargă pe partea interioară interzisă a Penitenciarului. A văzut că, șeful gărzii Verbițchi Vitalie a intrat pe perimetru Penitenciarului, iar peste un scurt timp, a văzut că, deținutul s-a urcat pe gardul principal. Șeful gărzii Verbițchi, l-a somat verbal să se oprească și să înceteze acțiunile sale ilegale, împreună cu santinela de la postul nr.2, Durnea Aurel. La somațiile făcute, de șeful gărzii și santinela 2, deținutul nu s-a subordonat cerințelor legitime. Deținutul a continuat mai departe să fugă, și după ce a fugit o distanță oarecare, santinela nr.2 a efectuat un foc de avertisment. Deținutul nu s-a oprit nici la această somație, și santinela nr.2 a început să efectueze împușcături asupra deținutului. Când deținutul a ajuns la colțul gardului, și s-a ridicat la deal, șeful gărzii Verbițchi Vitalie a efectuat împușcătura asupra deținutului. A văzut că Verbițchi Vitalie alerga în drept cu deținutul. A menționat că, distanța între postul nr.5 și nr.2 este în jur de 100 metri, dar nu știe precis.

- declarațiile martorului Cuclea Ghenadie, care a declarat în ședința de judecată că, pe inculpații Durnea și Verbițchi îi cunosc, sunt colegi de serviciu. Pe partea vătămată Malic îl cunoaște că este din raionul Rezina, și sunt doar cunoscuți. La data de XXXXXXXXXX, era la serviciu în calitate de santinelă în corpul de gardă, și pe la orele 19.45 min, a auzit strigăte din Penitenciar. A scos capul pe geam, și a văzut că, ofițerul de serviciu Colța, striga Stai, și să-l apuce de picior pe un condamnat care urca pe gardul principal. Condamnatul a sărit gardul și a căzut pe prima fișie, atunci el a ridicat garda la armă - ALARMA. Șeful de gardă Verbițchi, de acum era pe perimetrul în fața condamnatului. Conform calculului de luptă, toți colaboratorii din serviciu s-au deplasat după gardul exterior și în acest timp a auzit împușcături. Apoi cu toții s-au deplasat înapoi pe perimetru, în fața condamnatului. Condamnatul stătea așezat, cu mâna la rană, era rănit. El a stat la postul nr.7, în apropierea condamnatului, până a venit medicul. Condamnatul a rugat să-i acorde ceva ajutor că are dureri. El l-a întrebat pe condamnat de ce a fugit, și el i-a zis că are doi copii acasă și soție, și că a avut probleme cu alți condamnați. A venit medicul, i-a acordat ajutorul medical, iar el a așteptat schimbul. Până a auzi focul, a auzit vocea ofițerului Colța care l-a somat pe condamnat verbal STAI. Susține că, nu a auzit din partea inculpaților careva somații, deoarece s-a pornit alarma și era în altă încăpere, iar turnurile se află la distanță mare de ei. A menționat că, conform calculului de luptă, după gardul exterior s-a deplasat, 6 colaboratori a Penitenciarului. Primul este gardul principal, apoi gardul măcieș și ulterior-ultimul, și gardul exterior, iar condamnatul alerga spre turn. Dacă condamnatul trecea de gardul măcieș, și sărea gardul exterior dădea peste colaboratori – adică peste ei. Inculpații cunoșteau despre acest calcul de luptă. Butonul de alarmă, s-a aprins când ei ieșeau din corpul de gardă. Când alarma era inclusă, condamnatul sărise gardul principal, dar nu a început să alerge. Distanța dintre postul nr.5 și nr.2, este în jur de 80 metri. Între gardul principal și gardul exterior, se află postul nr.3 – turnul. Postul nr.3 se află în partea unde a început condamnatul să evadeze. A menționat că, garda a fost ridicată pe alarmă după apăsarea butonului de alarmă. De la postul său până la gardul exterior a ajuns, aproximativ în 10 secunde – în pas alergător.

- declarațiile martorului Tarnovschi Taras, care a declarat în ședința de judecată că, pe inculpații Durnea și Verbițchi, îi cunoaște, sunt colegi de serviciu. Pe partea vătămată Malic, nu-l cunoaște. În ziua când a fost tentativa de evadare, în vara anului 2016, el era în încăperea de pază, ferestrele erau deschise și a auzit strigăte din direcția Penitenciarului. S-a uitat pe fereastră și a văzut condamnatul care deja se urcase pe gardul principal. Ofițerul de serviciu, nu-i ține minte numele, încerca să-l prindă pe condamnat, dar condamnatul a sărit în zona interzisă, și în acel timp a fost declanșată alarma. După declanșarea butonului de alarmă a auzit o împușcătură, dar nu a văzut cine a efectuat împușcătura. Atunci a luat armele și s-au coborât ca să intre pe perimetru. Aflându-se pe perimetru a auzit, iar câteva împușcături și a văzut că pe condamnat l-au împușcat. Ulterior pe perimetru a intrat medicul și a acordat asistență medicală condamnatului. Prima împușcătură s-a auzit din direcția postului nr.2, unde la acel moment se afla inculpatul Durnea. Presupune că, prima împușcătură a fost făcută în sus, deoarece așa se prevede conform protocolului. A auzit că, inculpatul Durnea l-a somat pe condamnat verbal STAI.

- conținutul sentinței Judecătorei Orhei din 05.04.2018, potrivit căreia Malic Vasile, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 317 alin.(1) Cod penal, și cu aplicarea art.81 Cod penal și art.364¹ din Codul procedură penală, stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, în temeiul art.90 alin.(1) Cod penal, fiind suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 2 ani;

- concluziile raportului de expertiză medico-legală nr. 236/D din XXXXXXXXXX, conform cărora, la cet.Malic Vasile s-a constatat, plagă penetrantă, transfixiantă prin armă de foc a abdomenului cu lezarea splinei, stomacului și colonului transvers, hemoperitoneum, care a fost provocată de la acțiunea traumatică a unui obiect contondent, dur, care putea fi glonte, corespunde timpului și circumstanțelor indicate, în comun, conform criteriului pericolului pentru viață se califică ca vătămare gravă. După caracterul plăgilor, orificiului de intrare este amplasat pe spate, de ieșire pe abdomen, reieșind din prezența orificiului de intrare și ieșire a fost produsă o singură împușcătură, poziția victimei, față de împușcătura a fost cu spatele (vol. I, f.d.242-243);

- concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/_1-R-4242 din 28.10.2016, conform cărora, s-a constatat că, arma prezentată cu numărul „6443320”, se referă la categoria armelor de foc militare și este un pistol-mitralieră cu lovitură centrală, cu țeavă medie

ghintuita de calibru 5.45x39 mm, de model „AKC-74”, confecționată industrial în anul 1989 la uzina AO „Ижевский механический завод”, Россия, г. Ижевск. Pistolul prezentat se referă la categoria armelor de foc letale și este un pistol de model „TT” (Tulskii Tokarev) cu lovitură centrală, cu țeava scurtă ghintuită de calibrul 7.62x25mm TT, confecționat industrial în anul 1944, la uzina „Ижевский механический завод”, Россия, г. Ижевск. Pistolul-mitralieră și pistolul prezentate sunt în stare de funcționare și utile pentru trageri. Careva modificări în construcția părților componente a armelor nu au fost depistate. Din armele supuse examinării după ultima curățire și ungere trageri s-au efectuat. Deteriorările de pe maioul prezentat la expertiză sunt formate în rezultatul producerii a unei împușcături cu proiectil, baza căruia îl constituie cuprul și cea de la spate de intrare, iar din față de ieșire. Împușcătura asupra maioului a fost efectuată de la spate spre față, de la stânga spre dreapta. Careva urme ale produselor împușcăturii nu au fost depistate. Pe suprafața țesăturii perechii de pantaloni careva deteriorări sau produse împușcăturii nu au fost depistate. Deteriorarea de pe partea posterioară a maioului prezentat a fost creată în rezultatul împușcăturii de la o distanță mare (în care nu sunt prezenți factorii suplimentari împușcăturii), probabil mai mare de 10 m, dintr-un pistol mitralieră din seria „AK-74, calibrul 5.45x39 mm, probabil din pistolul-mitralieră de model „AKC-74” prezentat la examinare. Rezultatele controlului urmelor de pe tuburile lăsate de mecanismele pistolului de model „TT” și a pistolului-mitralieră de model „AKC-74”, după colecția de tuburi de cartușe, gloanțe a CTCEJ al IGP, ridicate de la fața locului a diferitor crime nedescoperite cu folosirea armelor de foc, efectuat cu ajutorul sistemului balistic automatizat „POISC”, a fost negativ. Tuburile de cartușe au fost introduse în colecția de gloanțe și tuburi de cartușe a CTCEJ (vol. II, f.d.5-11);

- conținutul planului de bază al penitenciarului nr. 18-Brănești a DIP MJ al R.M. (vol. I, f.d.173-177);
- conținutul tabelului posturilor (vol. I, f.d.179-196);
- conținutul tabelului de post (vol. I, f.d.201-202);
- conținutul filei din registrul de eliberare și recepționare a armamentului și mijloacelor speciale pentru perioada de 16.07.2016 până la XXXXXXXXXX inclusiv;
- conținutul regulamentului serviciului de luptă al departamentului instituțiilor penitenciare - prescripției (vol. I, f.d.197-200);
- conținutul extrasului din ordinul 50ef din XXXXXXXXXX privind numirea în funcția a șefului de gardă al serviciului pază și escortă al penitenciarului nr. 18 Brănești, Verbițchi Vitalii;
- conținutul extrasului din ordinul 440ef din XXXXXXXXXX privind numirea în funcția în serviciului pază și escortă al penitenciarului nr. 18 Brănești, Durnea Aurel;
- conținutul fișelor de post al serviciului pază și escortă;
- conținutul înscrisului colaboratorilor P-18 Brănești, care au susținut colocviul la instrucțiunea trageri a lui Durnea Aurel;
- conținutul Ordinului de numire în funcție a lui Aurel Durnea (vol. I, f.d.210);
- conținutul Ordinului de numire în funcție a lui Verbițchi Vitalii (vol. I, f.d.211);
- conținutul fișei postului al lui Verbițchi Vitalie (vol. I, f.d.206-207);
- conținutul fișei postului al lui Durnea Aurel (vol. I, f.d.208-209);
- conținutul certificatului de evaluare psihologică - Durnea Aurel (vol.II, f.d.32);
- conținutul certificatului de evaluare psihologică-Verbițchi Vitalii (vol.II, f.d.31);
- conținutul procesului-verbal de examinare a obiectului din 19.07.2016 (vol. I, f.d.8), conform căruia s-au examinat înregistrările video – 6 fișiere, stocate pe CD DVD-R, 1) fișierul cu nr.18BRAN@IP02_20160718-195500--20160718-202500 s-a constatat că, la data de XXXXXXXXXX la ora 20:01 min., o persoană (MALIC Vasile Serghei), fuge prin zona interzisă a penitenciarului nr. 18 – Brănești. La ora 20:01:09 se trage un foc de armă nimerind în zidul pe lângă care aleargă condamnatul. La ora 20:01:11 se trage un alt foc de armă nimerind în zidul pe lângă care aleargă condamnatul. La ora 20:01:13 se trage un alt foc de armă nimerind în zidul pe lângă care aleargă condamnatul. La ora 20:01:14 se trage un alt foc de armă nimerind în zidul pe lângă care aleargă condamnatul. La ora 20:01:15 se trage un alt foc de armă nimerind în zidul pe lângă care aleargă condamnatul. La ora 20:01:17 condamnatul alergând cotește la dreapta și își continuă acțiunile. La ora 20:01:19 se observă cum condamnatul alergând pune până în regiunea abdomenului fiind împușcat, dar continuă să alerge. La ora 20:01:22 se trage un alt foc de armă nimerind în zidul pe lângă care aleargă condamnatul. Tot a ora 20:01:23 se trage alte două focuri de armă nimerind în zidul pe lângă care aleargă condamnatul. Ulterior din imagini se observă cum vine colaboratorii Penitenciarului nr. 18 - Brănești, o doamnă, îl iau pe condamnat care merge pe picioare și ies din zona interzisă; 2) fișierul cu nr.18BRAN@IP04_20160718-195500-20160718-202500 s-a constatat că, este arătat doar planul zonei interzise care se află între cele două turnuri ale zonei interzise. La ora 20:01:18 observă cum condamnatul fuge. La ora 20:01:19 se observă cum condamnatul alergând pune până în regiunea abdomenului fiind împușcat, dar continuă să alerge. La ora 20:01:22 se trage un alt foc de armă nimerind în zidul pe lângă care aleargă condamnatul. Tot a ora 20:01:23 se trage alte două focuri de armă nimerind în zidul pe lângă care aleargă condamnatul. La ora 20:01:30 se trage un alt foc de armă nimerind în zidul pe lângă care aleargă condamnatul. La ora 20:01:31 se observă cum un colaborator al Penitenciarului aleargă după condamnat dar printr-o altă zonă cel despărțit de condamnat prin un gard din plasă metalică. La ora 20:01:39 condamnatul încetează a mai fugi dar merge la pas încet. La ora 20:01:40 se trage un alt foc de armă nimerind în zidul pe lângă care aleargă condamnatul. La ora 20:01:41 se trage un alt foc de armă nimerind în zidul pe lângă care a alergat condamnatul. La ora 20:01:43 se trage un alt foc de armă nimerind în zidul pe lângă care a aleargă condamnatul. La ora 20:01:51 colaboratorul penitenciarului îl ajunge pe condamnat prin zona vizavi de iar condamnatul se așează în genunchi, ulterior mai vin unii colaboratori ai penitenciarului și o doamnă care îl scot pe condamnat din zona interzisă; 3) fișierul cu nr.18BRAN@IP05_20160718-200000--20160718-202000, s-a constatat că condamnatul aleargă ținând mâna la abdomen, apoi se

oprește și se pune în genunchi. Ulterior vin mai mulți colaboratori ai penitenciarului și o doamnă care îi acordă ajutor medical, după care condamnatul este scos din zona interzisă; 4) fișierul cu nr.18BRAN@IP09_20160718-200000--20160718-203000 s-a constatat că: se observă punctul de unde condamnatul începe să fugă prin zona interzisă și cum un colaborator al penitenciarului fuge practic paralel cu el dar printr-o altă zonă cu condamnatul, zonă care-i desparte pe cei doi de o plasă metalică. Acel colaborator al penitenciarului trage dintr-un pistol în condamnat, tot odată alergând după condamnat dar practic paralel cu acesta; 5) fișierul cu nr.18BRAN@IP18_20160718-195500--20160718-200500 s-a constatat că: nu este redată careva imagine concretă cu referire la acțiunile condamnatului și a colaboratorilor penitenciarului care au tras din arma de foc; 6) fișierul cu nr.18BRAN@IP31_20160718-195500--20160718-202500 s-a constatat că: este vizualizată zona pe unde condamnatul a fugit pentru a sări zidul și a nimeri în zona interzisă.

- conținutul comunicatului special de la Instituția penitenciară nr.18, din XXXXXXXXXX, adresată Procuraturii raionului Orhei și Directorului adjunct al DIP MJ (vol. I, f.d.5-6);

- conținutul procesului-verbal din XXXXXXXXXX, de cercetare la fața locului, teritoriul interzis al Penitenciarului nr.18 Brănești, și foto-tabelul (vol. I, f.d.59-68);

6.3. Ascultând opiniile participanților la proces, audiind declarațiile inculpaților, ale părții vătămate și ale martorilor, analizând cumulusul de probe, administrate prin mijloacele de probă menționate, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării lor, instanța de judecată reține, ca fiind probată, următoare stare de fapt:

6.4. Verbișchii Vitalii Ivan, exercitând funcția de șef de gardă a serviciului pază și escortă al Penitenciarului nr. 18-Brănești, la 18 iulie 2016, în jurul orei 20:00 min., aflându-se la serviciu, la Penitenciarului nr.18-Brănești, fiind dotat cu arma de model "TT", în timp ce condamnatul Malic Vasile Serghei, care executa pedeapsa sub formă de închisoare în Penitenciarul nr.18, a sărit gardul principal al penitenciarului și fugea pe fâșia exterioară a zonei interzise, a efectuat mai multe împușcături din arma de foc din dotare, în direcția lui Malic Vasile.

6.5. Dumea Aurel Victor, exercitând funcția de santinelă a serviciului pază și escortă al Penitenciarului nr. 18-Brănești, la 18 iulie 2016, în jurul orei 20:00 min., aflându-se la serviciu, la turnul de pază nr.2 al Penitenciarului nr. 18-Brănești, fiind dotat cu arma de model "AKC-74", în timp ce condamnatul Malic Vasile Serghei, care executa pedeapsa sub formă de închisoare în Penitenciarul nr.18 Brănești, a sărit gardul principal al penitenciarului și fugea pe fâșia exterioară a zonei interzise, a efectuat mai multe împușcături din arma de foc din dotare, rănind condamnatul Malic Vasile Serghei, cu un proiectil în regiunea abdomenului, cauzându-i vătămare gravă.

6.6. Astfel, instanța atestă cu certitudine că, faptele constatate la pct.6.4. și 6.5., din prezenta sentință, au avut loc, și aceste fapte au fost săvârșite de inculpați.

Soluția instanței referitor la chestiunea, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea (art. 385 alin. (1) pct. 3) din Codul de procedură penală):

7.1. Reieșind din starea de fapt reținută, instanța urmează să aprecieze, dacă, faptele reținute în sarcina inculpaților întrunesc elementele infracțiunilor prevăzute la art. 328 alin. (2) lit. b) din Codul penal, incriminate acestora.

7.2. Conform ordonanței de punere sub învinuire din 24.04.2018 (f.d.91-92), dar și potrivit rechizitoriului, inculpatul Verbișchi Vitalie, fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. b) din Codul penal.

7.3. Conform ordonanței de punere sub învinuire, din 14.02.2018 (f.d.95-96), dar și potrivit rechizitoriului, inculpatul Durnea Aurel, fost pus sub acuzare pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal. Ulterior, în ședința de examinare a cauzei penale, acuzatorul de stat, prin ordonanța din 07.02.2019, privind modificarea învinuirii în ședința de judecată, acuzația formulată inculpatului Durnea Aurel, a fost modificată în sensul atenuării, fiind incriminat lui Durnea Aurel, comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. b) din Codul penal.

7.4. Art. 328 alin. (2) lit. b) din Codul penal, stabilește răspunderea penală, pentru excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, și anume săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, acțiuni însoțite de aplicarea armei.

7.5. Potrivit art. art. 24 alin. (2), 26 alin. (3) din Codul de procedură penală, reieșind din conținutul principiului contradictorialității în procesul penal, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, iar judecătorul nu trebuie să fie predispus să accepte concluziile date de organul de urmărire penală în defavoarea inculpatului sau să înceapă o judecată de la ideea preconcepută că acesta a comis o infracțiune ce constituie obiectul învinuirii. Sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

7.6. Conform art. 384 din Codul de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintea inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

7.7. Potrivit art. 389 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.

7.8. Conform art. 390 din Codul de procedură penală, sentința de achitare se adoptă dacă: 3) fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii... Sentința de achitare duce la reabilitarea deplină a inculpatului.

7.9. În conformitate cu art. 51 alin. (1) din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

7.10. Potrivit art. 113 din Codul penal, „Se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători”.

7.11. Infracțiunea prevăzută de art.328 CP RM este incompatibilă cu comportamentul omisiv. *Ab initio*, se reține că excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, este o infracțiune comisivă, adică poate fi săvârșită doar prin manifestarea unui comportament activ. *Per a contrario*, în lipsa unui comportament activ, cele comise nu pot fi încadrate în conformitate cu art.328 din Codul penal.

7.12. Conform din Hotărârea Plenumului CSJ „cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru abuzul de putere sau abuzul de serviciu, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, precum și neglijența în serviciu”, se explică la pct.3.1, că, infracțiunile prevăzute la art.327-329 CP, sunt infracțiuni cu subiect special persoană publică sau cu funcție de demnitate publică.

7.13. În acord cu alin. (2) art. 123 CP, prin „persoană publică” se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu *statut special* (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, *altă persoană, care deține grade speciale sau militare*); ....

7.14. Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 328 din Codul penal, se realizează prin acțiunile sau inacțiunile făptuitorului, care întrebunțează expresii jignitoare față de o persoană, insulta, calomnia, actele de violență împotriva persoanei, alte acțiuni care depășesc vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă acestea au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite prin lege ale persoanelor fizice sau juridice. O condiție obligatorie de răspundere penală, pentru excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu constă în faptul că, trebuie să existe legătura directă între acțiunile făptuitorului, ca persoană cu funcții de răspundere, competențele ei, date prin lege sau printr-un act subordonat legii, și urmările survenite. Dacă urmările survenite au fost cauzate de acțiuni care nu au fost legate de atribuțiile de serviciu, aceste acțiuni pot fi încadrate după obiect și intenție respective.

7.15. De asemenea, latura obiectivă, adică elementul material al depășirii atribuțiilor de serviciu, presupune săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor funcționale acordate prin lege. În cadrul soluționării problemei tragerii la răspundere penală a persoanei cu funcție de răspundere, în astfel de cazuri, este necesară delimitarea clară a competenței funcționarului. Pentru a stabili cu precizie competența (materială, teritorială, personală) a unei persoane cu funcție de răspundere, trebuie cunoscute legile, hotărârile Guvernului, regulamentele, ordinele și instrucțiunile departamentale și cele de ordine inferioară, în baza cărora persoana cu funcție de răspundere își exercită atribuțiile de funcție.

7.16. În contextul dat, instanța de judecată notează că, la caz, legea nu indică expres care ar fi cazurile de depășire în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor persoanei cu funcție de răspundere, în cazurile infracțiunilor privind excesul de putere sau de depășire a atribuțiilor de serviciu, or, acestea fac parte, de regulă, din cercul atribuțiilor altei persoane cu funcție de răspundere, sau a organului ierarhic superior, sau cele care pot fi săvârșite numai în anumite condiții, circumstanțe prevăzute de lege sau alte acte normative, sau cele care pot fi realizate doar prin luarea unei decizii, hotărâri colegiale, sau cele interzise, indiferent de circumstanțe și împrejurări. Pentru existența infracțiunii de exces de putere sau de depășire atribuțiilor de serviciu este important ca prin fapta comisă persoana cu funcție de răspundere să-și depășească în mod vădit, cert și fără îndoieli, limitele competenței sale stabilite prin lege.

7.17. La stabilirea depășirii limitelor competenței, în corespundere cu art. 328 CP, instanțele se vor conduce de prevederi, care circumstanțiază drepturile și atribuțiile inculpatului și, în mod obligatoriu, sunt consacrate sau derivă dintr-o lege sau dintr-un act normativ subordonat legii (din actele emise de Guvern, de autoritățile administrației publice centrale și locale). Aceasta deoarece, în spiritul de care este animată incriminarea (*mens legis*), sintagma „acordate prin lege” din dispoziția alin. (1) art. 328 CP este utilizată în sensul său comun de „legislație”, presupunând, prin aceasta, și actele normative subordonate legii. Sarcinile de bază, atribuțiile de serviciu, imputernicirile și responsabilitățile specifice funcției publice sunt stipulate și în fișele de post. Însă ele nu pot fi invocate, pentru a fundamenta depășirea drepturilor și atribuțiilor inculpatului, întrucât fiind o anexă a actului de numire în funcție (un act juridic), fișa de post nu se integrează în sistemul legislației.

7.18. Doar în subsidiar, fișele de post pot fi invocate alături de actele normative, cu condiția ca sarcinile și atribuțiile, stipulate în fișa de post, să nu contravină competenței funcției publice, consacrate în legislație.

7.19. Latura subiectivă, se realizează prin intenție directă sau indirectă. În ambele cazuri făptuitorul își dă seama că acțiunea atinge atât interesul public, cât și drepturile, interesele ocrotite prin lege ale persoanelor fizice și juridice și creează o stare de pericol pentru buna desfășurare a activității autorităților publice și a administrației publice în care activează persoana cu funcții de răspundere.

7.20. Instanța urmează să determine fiecare element al componenței de infracțiune incriminată inculpaților și în acest sens, atestă că, potrivit actului de sesizare a instanței, acuzarea de stat, incriminează inculpaților, încălcarea prin depășirea atribuțiilor de serviciu, a următoarelor acte normative, și anume:

-prevederilor din Codul de executare, aprobat prin Legea nr. 443-XV din 24.12.2004, și anume:

a) art. 165 alin. (1), care prevede legislația privind executarea hotărârilor cu caracter penal (legislația execuțional-penală) constă din prezentul cod și din actele normative adoptate în conformitate cu acesta;

b) art.166 alin. (1) lit. b), ce dispune că, legislația execuțional-penală se aplică pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Alte modalități de acțiune a legislației execuțional-penale pot fi stabilite prin tratate internaționale la care Republica Moldova este parte;

c) art.242, ce prevede că, în cazul opunerii de către condamnați a rezistenței, nesupunerii cerințelor legale și întemeiate ale personalului sistemului penitenciar, participării la tulburări de masă, luării de ostacici, atacării altor persoane sau săvârșirii unor alte acțiuni social-periculoase, în cazul evadării sau reținerii evadaților din penitenciar, precum și în scopul prevenirii pricinuirii de către condamnați celor din jur sau sie a unor daune, pot fi aplicate forța fizică, mijloace speciale și armă de foc;

- prevederilor din Legea nr.1036-XIII ”cu privire la sistemul penitenciar” din 17.12.1996, și care instanța reține că, aceasta la 16.05.2018, a fost abrogată, și anume:

a) art.1 alin.(1), ce prevede că, sistemul penitenciar își desfășoară activitatea pe baza principiilor legalității, umanismului, democratismului și respectării drepturilor omului;

b) art.22 alin.(2) lit. a), ce prevede că, colaboratorii sistemului penitenciar sunt obligați să respecte normele eticii profesionale, să aibă o atitudine umană față de deținuți, să fie respectuoși și să nu lezeze demnitatea personală a acestora;

c) art.35, ce prevede că, colaboratorii sistemului penitenciar au dreptul să aplice forță fizică, mijloace speciale și armă de foc, în condițiile Legii nr.218 din 19 octombrie 2012 privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc.

-prevederilor din Legea nr. 218 “privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc” din 19.10.2012, și anume:

a) art. 4 alin. (1), (2), (4) lit. b), ce prevede că, subiecții legii au dreptul să aplice forța fizică, mijloacele speciale și armele de foc în caz de legitimă apărare, în stare de extremă necesitate sau de reținere a persoanelor în condițiile și în situațiile prevăzute de prezenta lege; Aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale ori a armelor de foc, precum și intensitatea aplicării se determină de către subiectul

legii în dependență de circumstanțele situației concrete, de tipul și gradul de pericol, precum și de caracteristicile individuale și identitatea persoanei împotriva căreia urmează a fi aplicate, cu respectarea principiului proporționalității; și, în toate cazurile când aplicarea forței fizice, a mijloacelor speciale ori a armelor de foc nu poate fi evitată, subiecții legii sînt obligați să ia toate măsurile posibile, prevăzute de prezenta lege, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, de identitatea delincventului care o săvîrșește, de intensitatea rezistenței opuse, pentru ca dauna cauzată sănătății, onoarei, demnității și bunurilor oamenilor să fie cît mai mică;

b) art. 9, alin. (3) lit. a), b) și c), ce prevede că, în cazul în care aplicarea armei de foc nu poate fi evitată, subiectul legii care o aplică este obligat: a) să evite utilizarea arbitrară sau abuzivă a armei de foc; b) să acționeze proporțional cu gravitatea atacului și cu obiectivele legitime ce se urmăresc a fi atinse; c) îndată ce aplicarea armei de foc și-a atins scopul, să renunțe imediat la acest mijloc;

c) art. 11 alin. (1), ce prevede că, armele de foc se aplică numai după somația: "Stai! ...", urmînd denumirea autorității pe care o reprezintă persoana. În caz de nesupunere, se somează din nou prin cuvintele: "Stai că trag!". Dacă persoana somată nu se supune nici de această dată, se somează prin tragerea focului de armă în plan vertical. În încăperi, somarea prin efectuarea de împușcături nu se permite;

-prevederilor Hotărârii Guvernului Nr. 474 din 19.06.2014 "cu privire la aprobarea Nomenclatorului mijloacelor speciale, al tipurilor de arme de foc și al munițiilor aferente, precum și a regulilor de aplicare a acestora, și anume:

a) pct. 15 lit. a), b) și c), ce prevede că, în cazul în care aplicarea armei de foc nu poate fi evitată, este obligatoriu: a) să se evite utilizarea arbitrară sau abuzivă a armei de foc; b) să se acționeze proporțional cu gravitatea atacului și cu obiectivele legitime propuse; c) odată ce aplicarea armei de foc și-a atins scopul, să se renunțe la acest mijloc;

b) pct. 19, ce prevede că, armele de foc se folosesc numai după somația: "Stai!", urmată de denumirea autorității pe care o reprezintă subiectul legii. În caz de nesupunere, se somează din nou prin cuvintele: "Stai că trag!". Dacă persoana somată nu se supune nici de această dată, se trage un foc de armă în plan vertical. În încăperi, somarea prin efectuarea de împușcături nu se permite;

- prevederilor din Statutul disciplinar al colaboratorilor sistemului penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 308 din 19.03.1998, și care instanța reține că, la XXXXXXXXXX, a fost abrogată, și anume pct.2, care prevede disciplina obligatorie pentru fiecare colaborator.

- cât și a responsabilităților stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să execute corect serviciul de gardă, să respecte legalitatea și măsurile de siguranță, să folosească armele corect a săvîrșit infracțiunea de depășire a atribuțiilor de serviciu.

7.21. Astfel, instanța va analiza în parte actele normative menționate, a căror prevederi, sunt invocate de acuzarea de stat, în vederea incriminării componentelor de infracțiune incriminate inculpaților Durnea Aurel și Verbițchii Vitalii.

7.22. Astfel, instanța de judecată, consideră neîntemeiată și formală, acuzarea precum că, inculpații, au încălcat prevederile menționate, din Codul de executare aprobat prin Legea nr. 443-XV din XXXXXXXXXX, întrucît, acestea se referă la legislația execuțional-penală, și mai mult ca atît aceste prevederi nu mai erau în vigoare, la data de XXXXXXXXXX, data comiterii faptei.

7.23. În cazul de față, instanța de judecată conchide că, procurorul a incriminat lui Verbițchii Vitalie și Durnea Aurel, o lege execuțional-penală, care nu era în vigoare la momentul pretinsei infracțiuni de depășire a atribuțiilor de serviciu, iar normele prevăzute la articolele indicate în învinuire, în vigoare la momentul pretinsei fapte infracționale, nu are nici-o relevanță cu circumstanțele de fapt, care sunt incriminate acestora.

7.24. Cu referire la prevederile Legii nr.1036-XIII "cu privire la sistemul penitenciar" din XXXXXXXXXX, Hotărârii Guvernului Nr. 474 din XXXXXXXXXX "cu privire la aprobarea Nomenclatorului mijloacelor speciale, al tipurilor de arme de foc și al munițiilor aferente, precum și a regulilor de aplicare a acestora, Statutului disciplinar al colaboratorilor sistemului penitenciar al Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 308 din XXXXXXXXXX, care sunt incriminate inculpaților, instanța, analizând aceste prevederi, menționează, că acestea sunt niște norme cu caracter general, și nu sunt relevante speței, în măsura care să fie determinante, în aprecierea caracterului legal sau ilegal al acțiunilor inculpaților.

7.25. În continuare, instanța reține că, în cadrul cercetării judecătorești, nu s-a constatat încălcarea de către inculpați, a prevederilor menționate în învinuire, din Legea nr. 218 "privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc" din XXXXXXXXXX, or, martorii Chetruu Sergiu, Colța Serghei, Scifos Simion, Cuclea Ghenadie, Enachi Adrian, Mogîldea Vasile, Tarnovschi Taras, audiați în ședința de judecată, au dat declarațiile similare, menționând că, au auzit că Verbițchii Vitalii și Durnea Aurel, l-au somat pe condamnat, verbal cu cuvintele ..STAI..STAI CĂ TRAG..., după care a urmat o împușcătură în plan vertical și ulterior celelalte împușcături, și doar un glonț a rănit pe Malic Vasile.

7.26. Mai mult ca atît, se reține faptul că, însuși partea vătămată Malic Vasile, a comunicat că ... "a auzit că soția sa intenționează să se căsătorească cu alt bărbat.... A hotărât să evadeze....A concretizat că, în total sunt patru garduri care trebuia să le depășească pentru a evada. După ce a auzit sirena, a auzit și împușcături, nu ține minte câte, dar mai multe de două, atunci se afla între gardurile din mijloc. La un moment dat a simțit ceva fierbinte în regiunea pieptului, s-a oprit pe loc și a căzut în genunchi... Sirena a auzit-o când a trecut peste al doilea gard. .... era enervat despre cele auzite de soția sa, și se auzea sirena, careva strigăte în adresa sa poate au fost, dar nu le-am auzit, sau poate nu ține minte... Era enervat și de aceea nu a oprit după prima împușcătură, și că dorea să evadeze.... După ce a auzit împușcăturile, a continuat să fugă... Cuvintele STAI...STAI CĂ TRAG...le-a auzit după împușcătură... Admite că, a fost somat de colaboratori dar deoarece era enervat și din cauza sirenei nu a auzit somațiile... Susține că, să nu fi fost împușcat, era să sară al treilea gard, dar a înțeles că nu va putea și s-a răzgândit. Dacă era să fie somat cu cuvintele STAI...STAI CĂ TRAG... nu crede că era să se oprească deoarece era foarte nervos pe soție... A concretizat că, a oprit, deoarece a conștientizat că, deja nu are unde se duce și nu o să reușească să evadeze..."

7.27. În continuarea acestei ipoteze, instanța reține că, Malic Vasile, prin sentința Judecătorei Orhei din XXXXXXXXXX, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 317 alin.(1) Cod penal, tentativa de evadare din locurile de deținere, și cu aplicarea art.81 Cod penal și art.364¹ din Codul procedură penală (judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală), stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, în temeiul art.90 alin.(1) Cod penal, suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

7.28. Este de menționat că, declarațiile părții vătămate în acest aspect, inclusiv a martorilor și a inculpaților, instanța le apreciază ca pertinente și veridice, întrucît sunt obiective, și coroborează între ele.

7.29. Respectiv se reține că, urmare a cercetării judecătorești, s-a constatat cu certitudine faptul că, la data de XXXXXXXXXX, în jurul 20.00, condamnatul Malic Vasile, care ispășea pedeapsa în închisoare în Penitenciarul nr.18 Brănești, din motive personale, a hotărât să evadeze. În timpul când Malic Vasile, a escaladat primul și a-l doilea gard pentru a evada, a fost somat verbal de colaboratorii penitenciarului, după care a auzit alarma declanșată și a urmat mai multe împușcări. Necătfînd la acest fapt, chiar după ce a

auzit împuşcaturile, Malic Vasile, a continuat să evadeze, rugînd. Când Malic Vasile, a fost rănit de un gionte, a cazut în genunchi și doar atunci s-a oprit, iar ulterior, s-au apropiat medicii și alți colaboratori de la Penitenciar, care l-au dus la punctul medical, și apoi a fost chemată salvarea.

7.30. La acest aspect, instanța apreciază relevante și prevederile art. 10 alin.(1) lit. g) ale Legii nr. 218 “privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc” din XXXXXXXXXX, potrivit cărora, *subiecții legii pot aplica armele de foc, ca măsură extremă, în următoarele situații pentru împiedicarea evadării de sub escortă sau evadării persoanelor aflate în stare legală de detenție*, precum și pentru curmarea tentativelor de eliberare forțată a acestora.

7.31. Instanța de judecată reține că, Aurel Durnea activează, în baza ordinului șefului Penitenciarului nr.18 Brănești din XXXXXXXXXX, nr.44ef, în calitate de echinolog în Serviciul pază și escortă al Penitenciarului nr.18 – Brănești al Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției (f.d.210), iar Verbițchii Vitalie activează, în baza ordinului șefului Penitenciarului nr.18 Brănești din XXXXXXXXXX, nr.50ef, în calitate de șef de gardă în Serviciul pază și escortă al Penitenciarului nr.18 – Brănești al Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției (f.d.211).

7.32. De asemenea, instanța de judecată relevă că, potrivit tabelului posturilor (vol. I, f.d.179), sunt indicate obligațiunile deosebite ale santinei la turnurile de pază (postul nr.2,3,4,5), în special la compartimentul pentru toate posturile (vol. I, f.d.184), se menționează că, ...la apariția dezordinii în mediul deținuților și depistării încercărilor de a transmite peste îngrăditura principal diverse obiecte, deteriorarea MTGT sau alte acțiuni suspecte, imediat de raportat ȘG, sporind observarea, concomitent fiind gata de a preveni tentativele de evadare a deținuților precum și respingerea atacului. În caz de descoperire a deținuților în zona interzisă de avertizat cu strigătul și împuşcătura în sus, despre ce imediat de raportat ȘG. În caz de depășire de deținuți a îngrăditurii principale (linia de pază) cu strigătul “STAI – CĂ TRAG” și avertizarea cu împuşcătura în sus, face uz de armă asupra deținutului (infractorului)... Dacă infractorul nu s-a oprit și încearcă să pătrundă la obiectul păzit (la post), să învingă linia de pază, atunci santinela introduce cartuşul în camera cartuşului și efectuează o împuşcătură în sus. În caz de neîndeplinire de către infractor a cerințelor legitime, santinela aplică arma asupra lui...

7.33. În context, se constată că, inculpații Verbițchii Vitalie și Durnea Aurel, sunt subiecți ai Legii nr. 218 “privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc” din XXXXXXXXXX, respectiv, aceștia pot aplica armele de foc, pentru împiedicarea evadării de sub escortă sau evadării persoanelor aflate în stare legală de detenție.

7.34. Instanța reține că, înaintarea acuzării sub aspectul că, inculpații nu ar fi efectuat preîntâmpinarea condamnatului Malic Vasile, prin aclamarea “stai – că trag”, nu poate fi reținută de instanță, ca depășire a atribuțiilor de serviciu, or, s-a stabilit cu certitudine, faptul continuării acțiunilor ilegale de evadare a acestuia, în condițiile care condamnatul auzea sirena de alarmă și vedea că se efectuează împuşcături în direcția lui.

7.35. Astfel, chiar în ipoteza formulată de acuzare precum că, inculpații nu ar fi efectuat preîntâmpinarea condamnatului Malic Vasile, prin aclamarea “stai – că trag”, instanța menționează, că potrivit prevederilor art.11 alin.(5) al Legii “privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc” din XXXXXXXXXX, *armele de foc pot fi aplicate fără somație*, doar în următoarele situații și condiții: ... d) *în cazul evadării de sub arest, cu armă sau cu ajutorul mijloacelor de transport, a infractorilor sau a deținuților din instituțiile penitenciare*, precum și în cazul evadării acestora din mijloacele de transport în timpul deplasării lor, prevedere legală, omisă de acuzare, la formularea învinuirii.

7.36. Concluzia la acest aspect, presupune că, inculpații Verbițchii Vitalie și Durnea Aurel, aveau dreptul de a aplica arma de foc, inclusiv fără somație, în condițiile art.11 alin.(5) lit. d) a Legii “privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc” din XXXXXXXXXX, față de condamnatul Malic Vasile, care acționa în vederea evadării din locul de detenție.

7.37. În continuare, potrivit art.9 alin.(3) lit. c) al Legii menționate, care stipulează că, în cazul în care aplicarea armei de foc nu poate fi evitată, subiectul legii care o aplică este obligat, îndată ce aplicarea armei de foc și-a atins scopul, să renunțe imediat la acest mijloc, or în cadrul cercetării judecătorești, s-a stabilit cu certitudine că, după ce Malic Vasile, a fost rănit de un glonț și a căzut în genunchi, focurile de armă au încetat, adică, inculpații au acționat în limitele legii și la acest aspect.

7.38. Prin obligații de serviciu se înțeleg acele îndatoriri, care cad în sarcina unei persoane publice, potrivit normelor ce reglementează serviciul respectiv ori care sunt inerente naturii aceluia serviciu. Normele ce reglementează obligațiile de serviciu sunt variate, fiind cuprinse în legi și acte normative subordonate legii, unele dintre care stabilesc îndatoriri cu caracter general (care trebuie îndeplinite de către toate persoanele publice), iar altele stabilesc îndatoriri specifice fiecărei categorii de persoane publice, în parte.

7.39. Acuzarea înaintată inculpaților Verbițchii Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor referitor la cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, instanța de judecată o consideră drept una nefondată, or, în contextul normei incriminatorii, acestea din urmă constituie un semn obligatoriu pentru existența faptei prejudiciabile a infracțiunii de exces de putere sau de depășire a atribuțiilor de serviciu. Determinarea și evaluarea daunelor, inclusiv ca fiind în proporții considerabile potrivit cerințelor legii, se face în fiecare caz aparte, ținându-se cont de toate împrejurările și circumstanțele săvârșirii infracțiunii. Existența infracțiunii de exces de putere sau de depășire a atribuțiilor de serviciu presupune stabilirea legăturii de cauzalitate dintre fapta de exces sau de depășire comisă de persoana cu funcție de răspundere și urmările prejudiciabile.

7.40. În contextul dat, instanța de judecată notează că, careva daune intereselor publice sau persoanelor fizice nu au fost provocate, odată ce s-a stabilit cu certitudine că, Verbițchii Vitalii și Durnea Aurel, au acționat în mod legal și au preîntâmpinat evadarea deținutului Malic Vasile.

7.41. Astfel, instanța atestă, lipsa laturii obiective, a infracțiunii prevăzute la art. 328 alin. (2) lit. b) din Codul penal, în acțiunile inculpaților Verbițchii Vitalie și Durnea Aurel, adică lipsa faptei prejudiciabile, de depășire a obligațiilor de serviciu, or în cadrul cercetării judecătorești, a fost probat și constatat contrariul.

7.42. Analizând celelalte probe administrate, și anume procesele-verbale de ridicare a documentelor și examinarea înregistrărilor video, acestea din urmă nu pot fi reținute drept probe ce ar demonstra în careva mod, comiterea infracțiunii în totalitatea elementelor componenței, precum și intenția directă sau indirectă a inculpaților, în vederea depășirii atribuțiilor de serviciu, acestea constituind doar niște acte ce atestă efectuarea unor acțiuni procesuale, iar documentele ridicate ca mijloace de probă nu au fost negate de inculpați, care în ședința de judecată au confirmat că, au acționat conform Legii și Regulamentului intern, întru preîntâmpinarea evadării deținutului Malic Vasile.

7.43. Cu referire la, latura subiectivă a infracțiunii incriminate, aceasta presupune vinovăția sub forma de intenție, cea care reiese expres din textul normativ. Pentru reținerea la încadrare a art. 328 CP, este important ca depășirea limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege să aibă un caracter vădit.

7.44. La acest aspect instanța reține și lipsa laturii subiective a infracțiunii incriminate or cum a stabilit instanța supra inculpații

au acționat în limitele legii, și nu aveau careva intenții de a depăși atribuțiile de serviciu, *per a contrario*, aceștia urmăreau doar scopul urmăririi acțiunilor ilegale ale condamnatului Malic Vasile, de evadare din instituția penitenciară.

7.45. Totodată, instanța va analiza circumstanțele de fapt stabilite și prin prisma triplului test, în condițiile prevederilor CEDO, adică, dacă ingerința în drepturile condamnatului Malic Vasile, este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim și dacă este proporțională.

7.46. Având în vedere actele normative, care reglementează serviciul, în exercițiul căruia se află inculpații, dacă ultimii având la bază o prevedere legală, a cărei aplicare intră în competența sa, și a cărei încălcare i se impută, constituie o îndatorire de serviciu pentru subordonat, astfel încât nerespectarea ei din imprudență, poate forma conținutul faptei prejudiciabile de neglijență în serviciu.

7.47. Astfel, prin acțiunile lor, Verbițchi Vitalie și Durnea Aurel, fiind angajați a Penitenciarului nr.18 Brănești, în Serviciul de pază și escortă, conform atribuțiilor de serviciu în situația și condițiile corespunzătoare Legii nr. 218 din XXXXXXXXXX, privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc, și obligațiilor de serviciu, stabilite conform Regulamentelor interne și fișei de post, au aplicat arma de foc din dotare, prin efectuarea mai multor împușcături, acțiunile date fiind prevăzute de lege, pentru a preîntâmpina evadarea condamnatului Malic Vasile, din locul de detenție, unde ultimul își ispășea pedeapsa cu închisoare, respectiv urmăreau un scop legitim, totodată acțiunile acestora fiind proporționale, întrucât au curmat acțiunile de evadare a condamnatului, care deși era somat și se efectuau împușcături în direcția acestuia, ultimul își continua prin acțiuni, intenția lui de evadare și doar după ce a fost rănit de un glonț, a încetat acțiunile sale ilegale.

7.48. Mai mult ca atât, instanța reține că, Verbițchi Vitalii și Durnea Aurel, potrivit fișei matricolă eliberate de MAI (vol. II, f.d.77-86), aceștia în perioada de când au fost angajați la Penitenciarul nr.18 Brănești și până în prezent au fost menționați, premiați și atribuite grade speciale, pentru executarea obligațiilor de serviciu.

7.49. Judecând cauza în procedură generală, ascultând opiniile participanților la proces, audiind declarațiile inculpaților, ale părții vătămate și martorilor, analizând cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanța de judecată ajunge la concluzia că vinovăția inculpaților Verbițchi Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. b) Cod penal, nu și-a găsit confirmare și nu a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, iar fapta incriminată inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii incriminate și anume latura obiectivă și subiectivă.

Soluția instanței referitor la chestiunea, dacă inculpații sunt vinovați de săvârșirea acestei infracțiuni (art. 385 alin. (1) pct. 4) din Codul de procedură penală):

8.1. Instanța reține că, probele acuzării nu sunt suficiente, ca să fie puse la baza unei sentințe de condamnare a lui Verbițchi Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor și să convingă un tribunal independent, imparțial și nepărtinit, că versiunea acuzării este legal demonstrată prin probe utile.

8.2. Or, ar fi contrar art. 6 din Convenție, avându-se în vedere că, ar exista o ingerință de natură să afecteze dreptul acuzatului la un proces echitabil în situația în care există dubii serioase care nu au fost înlăturate la etapa urmăririi penale, fiind evidențiate semne obiective de investigație inefficientă.

8.3. În atare situație, instanța apreciază, că prin probele administrate în cauză, nu s-a constatat, în acțiunile inculpaților Verbițchi Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor, elementele infracțiunii de depășirea atribuțiilor de serviciu, manifestate prin acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea armei.

8.4. Caracteristica personalității și întreaga conduită a lui Verbițchi Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor, dovedește neîndoielnic, absența agresivității, aceștia caracterizându-se pozitiv în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

8.5. În acest context, instanța reține că, prezumția de nevinovăție a inculpaților prevalează în cazul dat, iar sarcina probei îi revine acuzării, sarcină cu care aceasta din urmă nu s-a isprăvit, toate dubiile urmând a fi interpretate în favoarea inculpaților.

8.6. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar conform art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei, de săvârșire a unei infracțiuni nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează în favoarea inculpatului.

8.7. Învinuirea, însă nu a prezentat probe utile care, în ansamblu cu circumstanțele cauzei ar dovedi vinovăția inculpaților Verbițchi Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(2) lit.b) Cod penal și, mai mult, că în general, fapta dată, ar constitui o infracțiune.

8.8. Acuzarea urma să administreze suficiente probe care să fundamenteze o eventuală declarație de culpabilitate.

8.9. Articolul 6 p. 3 lit. a) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, recunoaște acuzatului nu numai dreptul de a fi informat cu privire la cauza acuzăției, adică despre faptele materiale ce i se reproșează, ci și pe acela de a i se aduce la cunoștință și calificarea juridică dată acestor fapte; în ambele situații, informarea trebuie să fie detaliată.

8.10. Importanța acestei dispoziții trebuie să fie apreciată în lumina dreptului general la un proces echitabil, garantat de art. 6 p. 1 al Convenției. În materie penală, o informare precisă și completă cu privire la faptele care se reproșează acuzatului și a calificării lor juridice reprezintă o condiție esențială a unui proces echitabil, existând o legătură evident între dispozițiile cuprinse în art. 6 p. 3 lit. a) și cele de la lit. b), în sensul că dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauzele acuzăției trebuie privit în lumina dreptului recunoscut acuzatului de a-și pregăti apărarea.

8.11. În contextual dat, instanța constată că, acuzatorul de stat, nu au dat o analiză corespunzătoare, argumentelor enunțate de inculpații Verbițchi Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor în cadrul cercetării cazului, și nu au elucidat circumstanțele importante ale cauzei, înaintând o acuzare, cu neglijarea principiilor legalității și oficialității procesului penal.

8.12. Condamnarea persoanei reprezintă un act important al justiției și ea nu poate fi realizată decât în condiții strict reglementate de lege, pentru a se preveni orice abuzuri ce ar conduce la arbitrar sau discreționar, afectând grav și direct valorile umane ce constituie esența personalității omului.

8.13. Potrivit art.1 alin.(3) din Constituție, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

8.14. În această ordine de idei, art.1 alin.(2) Cod de procedură penală stipulează că, procesul penal are ca scop protejarea

persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcție de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel, ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

8.15. Prin urmare, în raport cu considerentele relevate, instanța consideră că, Verbișchii Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor, nu sunt vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute la art.328 alin.(2) lit. b) din Codul penal, întrucât fapta incriminată acestora, nu întrunește elementele infracțiunii, motiv din care aceștia, urmează a fi achitați.

Derogările organului de urmărire penală de la normele procesuale de competență materială:

9.1. Instanța, atestă că, apărătorul inculpaților, Serghei Șteliman, a invocat și faptul că, urmărirea penală a fost efectuată cu încălcarea competenței materiale, respectiv, probele acumulate sunt lovite de nulitate absolută.

9.2. În motivarea cererii apărătorului Serghei Șteliman, prin care a invocat că procurorul din Procuratura raionului Orhei, a exercitat urmărirea penală, pe caz, cu încălcarea competenței materiale exclusive, deoarece potrivit art. 269 și 270¹ Cod procedură penală, Centrul Național Anticorupție, exercită urmărirea penală în cazul infracțiunilor inclusiv, prevăzute la art.328 Cod penal.

9.3. Instanța, urmare a cercetării judecătorești, constată și relevă încălcarea regulilor privind competența și nerespectarea normelor juridice, la efectuarea acțiunilor de investigare a cazului de către organul de urmărire penală și procuror.

9.4. Cu referire la problemele de interpretare a competenței organului de urmărire penală și a procurorului, normele de procedură penală și cadrul legal în vigoare reglementează mai multe forme de competență, și anume: funcțională, teritorială, materială, personală, alternativă și derogată.

9.5. Modul cum urmează să procedeze, în primul rând, organele de urmărire penală și procurorul, în cazul descoperirii infracțiunii, este reglementat de art. 257 din CPP.

9.6. Potrivit art.253 alin.(1) pct.3) CPP, urmărirea penală se efectuează de către procuror și de către organele constituite conform legii în cadrul urmărirea penală se efectuează de către procuror și de către organele constituite conform legii în cadrul.

9.7. Conform art. 270 alin. (4) CPP, este competent să exercite urmărirea penală în cazurile prevăzute la alin.(1) procurorul de la procuratura în a cărei rază teritorială a fost săvârșită infracțiunea sau, după caz, procurorul din procuratura specializată.

9.8. Potrivit prevederilor art.270 alin.(5) CPP, Procurorul General și adjuncții lui pot dispune, motivat, transmiterea cauzei de la un organ de urmărire penală unui alt organ de urmărire penală în conformitate cu prevederile CPP.

9.9. Acuzatorul de stat, făcând referire la scrisoarea din 26.07.2016 (vol. I, f.d.226), a procurorului, șef al Secției combatere tortură din Procuratura Generală, Ion Caracuian, prin care s-a remis Procurorului raionului Orhei, materialele dosarului penal nr.20162078005 pentru exercitarea în continuare a urmăririi penale, a menționat că, la caz nu a fost încălcată competența materială sau funcțională.

9.10. Instanța reține că, la momentul începerii urmăririi penale în baza art.328 alin.(3) lit. d) Cod penale, potrivit ordonanței din XXXXXXXXXX, erau în vigoare dispozițiile art.269 CPP, care potrivit cărora, 1) Organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute la art. 243, 279 și 324–335 din Codul penal, 2) Organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție efectuează, sub conducerea procurorului, urmărirea penală în privința infracțiunilor date în competența sa, indiferent de calitatea subiectului acestora, cu excepția infracțiunilor și persoanelor prevăzute la art.270 alin.(1) pct.1) lit. a) și h) și pct.2)-4).

9.11. Ulterior, potrivit Legii nr.152 din 01.07.2016, în vigoare 01.08.2016, s-a modificat și completat Codul procedură penală, iar art.269 are următorul cuprins: Organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute la art.239–240, 243, 279 și 324–335 din Codul penal, precum și a celor săvârșite în conexiune cu acestea, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod.

9.12. Potrivit pct.7 al Deciziei Curții Supreme de Justiție nr.4-1r1l-1/2013 din 07.05.2013, care potrivit art.465⁴ alin.(2) CPP, are caracter obligatoriu pentru instanței, urmare a examinării recursului în interesul legii formulat de Procurorul General, cu privire la interpretarea și aplicarea art.270 alin.(9) CPP, se indică modul cum urmează să procedeze, în primul rând, organele de urmărire penală și procurorul, în cazul descoperirii infracțiunii, și este reglementat de art. 257 CPP, (1) Urmărirea penală se efectuează în sectorul unde a fost săvârșită infracțiunea sau, la decizia procurorului, în sectorul unde a fost descoperită infracțiunea ori unde se află bănuitul, învinuitul sau majoritatea martorilor. (2) Constatând că această cauză nu este de competența sa sau că urmărirea penală poate fi desfășurată mai operativ și mai complet de către un alt organ de urmărire penală, ofițerul de urmărire penală este obligat să efectueze toate acțiunile de urmărire penală ce nu pot fi amânate și apoi să înainteze cauza procurorului pentru ca acesta să decidă trimiterea ei organului de urmărire penală competent. (3) Dacă locul săvârșirii infracțiunii nu este cunoscut, urmărirea penală se efectuează de organul de urmărire penală în a cărui rază de activitate a fost descoperită infracțiunea sau se află domiciliul bănuितului, învinuitului. (4) Procurorul ierarhic superior procurorului care participă la urmărirea penală în cauza respectivă poate dispune, motivat, transmiterea cauzei la un alt sector, în limitele circumscripției în care activează. (5) Procurorul General și adjuncții lui pot dispune, motivat, transmiterea cauzei de la un organ de urmărire penală unui alt organ de urmărire penală în conformitate cu prevederile prezentului cod.

9.13. În cazurile în care altcineva decât Procurorul General ori adjuncții lui, a dispus retragerea cauzei de la un organ de urmărire penală competent, conform art. 268, 269 CPP, și o transmite organului de urmărire penală al Ministerului Afacerilor Interne, aceasta constituie caz de încălcare a competenței funcționale și a competenței material. Aici încălcarea regulilor privind competența materială atrage nulitatea absolută numai a actelor procedurale întocmite de organul de urmărire penală, dar nu și a actelor întocmite în temeiul art. 257 alin. (2) CPP, cât și a celor întocmite de procurorul care a condus urmărirea penală în cauză (bunăoară: *ordonanța de punere sub învinuire, procesele-verbale de explicare a drepturilor învinuitului, a audierii acestuia, a rechizitoriului*).

9.14. În contextul Deciziei CSJ, nr.4-1r1l-1/2013 din XXXXXXXXXX, se indică că, legea procesuală nu stabilește norme privind competența materială a procurorului la conducerea urmăririi penale, (excepție fiind cazurile arătate în art. 269 alin. (2) CPP). *Va fi totuși o încălcare a competenței materiale cazul când procurorul procuraturii teritoriale și-a atribuit competența de efectuare a urmăririi penale a infracțiunii, comise în teritoriul deservit, dar care este de competența exclusivă a CNA.*

9.15. Nerespectarea dispozițiilor legii analizate mai sus referitor la actele procedurale, raportate la art.251 din Codul de procedură penală, atrage nulitatea lor.

9.16. Totodată, în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute cu încălcări esențiale de către organul de urmărire penală a dispozițiilor Codului de procedură penală (art.94 alin. (1) pct.8) CPP).

9.17. Potrivit prevederilor art. 251 alin. (2) din Codul de procedură penală. *încălcarea prevederilor leale referitoare la*

competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia și la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului, traducătorului, dacă sînt obligatorii potrivit legii, *atrage nulitatea actului procedural*.

9.18. Astfel, în decizia abordată, CSJ menționează că, instanțelor judecătorești le revine sarcina, în asemenea cazuri, de a verifica care acte procedurale și mijloace de probă sunt lovite de nulitate.

9.19. În contextul celor expuse mai sus, prin aplicarea prevederilor legale menționate, instanța constată că, sunt lovite de nulitate actele procedurale și mijloace de probă efectuate și acumulate din data de XXXXXXXXXX, data operării modificărilor în legea procesual – penală, și anume: ordonanța de ridicare și procesul-verbal de ridicare din 14.09.2016 a fișei medicale a condamnatului Malic Vasile, ordonanța privind dispunerea expertizei medico-legale din 14.09.2016 și raportul de expertiză medico-legală nr.236/D din XXXXXXXXXX, ordonanța din XXXXXXXXXX de ridicare a actelor, ordonanța de recunoaștere și anexare a documentelor la materialele cauzei din 28.12.2016.

9.20. La caz, se apreciază ca, nefiind lovite de nulitate celelalte acte procesuale și mijloace de probă: procesul-verbal din XXXXXXXXXX de cercetare la fața locului – teritoriul interzis al Penitenciarului nr.18 Brănești, și foto-tabelul; procesul-verbal de examinare a obiectului din XXXXXXXXXX; ordonanța privind dispunerea expertizei complexe fizico-chimice și balistice din XXXXXXXXXX și raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/_1-R-4242 din 28.10.2016; ordonanțele de punere sub învinuire, procesele-verbale de explicare a drepturilor învinuiților, și a audierii acestora, și rechizitoriul, actele de sesizare a organului de urmărire penală (art.262-264 CPP); de începere a urmăririi penale și cele care s-au efectuat în temeiul art. 254, 257 alin. (2) CPP.

9.21. La îndeplinirea măsurilor prevăzute de art. 100-101 CPP, fiind constatată derogarea de la reglementările competenței materiale, instanța de judecată, în contextul Deciziei CSJ, este în drept să se pronunțe, după caz, prin sentință de condamnare ori de achitare, dar nu și de încetare a procesului penale invocând art.391 alin. (1) pct.6) CPP.

9.22. În concluzie, instanța, luând în considerare și aceste constatări, ce țin de efectuarea urmăririi penale cu derogare de la competența materială, conchide suplimentar și își fundamentează soluția adoptată, adică necesitatea achitării inculpaților de învinuirea în temeiul art. 328 alin. (2) lit. b) din Codul penal, inclusiv pe motivul că, probele care nu sunt lovite de nulitate, administrate în cauză, nu sunt capabile să demonstreze contrariul raționamentelor expuse în pct. 6.1. – 8.15., a prezentei sentințe.

Chestiunea cu privire cheltuielile judiciare și acțiunea civilă

10.1. Dat fiind faptul că, instanța a conchis că, Verbițchii Vitalii și Dunea Aurel, urmează a fi achitați din motivul că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cerințele acuzatorului de stat, privind încasarea cheltuielilor de judecată, urmează a fi respinse. Totodată se constată, că acțiune civilă de către partea vătămată nu a fost înaintată.

Chestiunea cu privire măsura preventivă

11.1. Potrivit materialelor cauzelor penale, măsură preventivă în privința inculpaților Verbițchii Vitalii Ivan și Dunea Aurel Victor, nu a fost aplicată.

Chestiunea cu privire la corpurile delictive

12.1. Cu referire la prevederile art.385 alin.(1) pct.13, art.397 alin.(3) și art.162 alin.(1) din Codul de procedură penală, la adoptarea hotărârii, instanța de judecată trebuie să hotărască și chestiunea cu privire la corpurile delictive.

12.2. Prin ordonanța privind recunoașterea și anexarea corpurilor delictive la cauza penală, din XXXXXXXXXX (vol. I, f.d.33), a fost recunoscut în calitate de corpuri delictive, o scurtă de culoare neagră cu fermoar; un pulover care are inscripția "TA", un maiou simplu de culoare sură pe care se observă mai multe pete de culoare brun-roșietice asemănătoare cu sângele; o pereche de pantaloni de culoare neagră; o pereche de pantaloni sportive de culoare albastră închis pe care se observă mai multe pete de culoare brun-roșietice asemănătoare cu sângele, care se păstrează în camera de păstrare a corpurilor delictive al IP Orhei.

12.3. Prin ordonanța privind recunoașterea și anexarea corpurilor delictive la cauza penală, din XXXXXXXXXX (vol. I, f.d.36), a fost recunoscut în calitate de corpuri delictive, un pistolul de model "TT", cu seria și numărul "XI 2001" fabricat în anul 1944 cu încărcător, fără cartușe și un pistol mitralieră de model „AKC-74” cu calibrul 5,45 mm, cu nr. 6443320, cu un încărcător, fără vergea, care se păstrează în camera de păstrare a corpurilor delictive al IP Orhei.

12.4. În condițiile art. 162 alin. (1) pct. 3) din Codul de procedură penală, instanța consideră necesar, ca corpuri delictive: o scurtă de culoare neagră cu fermoar; un pulover care are inscripția "TA", un maiou simplu de culoare sură pe care se observă mai multe pete de culoare brun-roșietice asemănătoare cu sângele; o pereche de pantaloni de culoare neagră; o pereche de pantaloni sportive de culoare albastră închis pe care se observă mai multe pete de culoare brun-roșietice asemănătoare cu sângele, care se păstrează în camera de păstrare a corpurilor delictive al IP Orhei, urmează să fie restituite părții vătămate Malic Vasile, după definitivarea sentinței.

12.5. Totodată, în condițiile art. 162 alin. (1) pct. 1) din Codul de procedură penală, instanța consideră necesar, ca corpuri delictive: un pistolul de model "TT", cu seria și numărul "XI 2001" fabricat în anul 1944 cu încărcător, fără cartușe și un pistol mitralieră de model „AKC-74” cu calibrul 5,45 mm, cu nr. 6443320, cu un încărcător, fără vergea, care se păstrează în camera de păstrare a corpurilor delictive al IP Orhei, după definitivarea sentinței, urmează să fie restituite administrației Penitenciarului nr.18 Brănești.

13.1. În conformitate cu prevederile art. 162, 251, 382, 384, 390 alin.(1) pct.3), 392-394, 397 din Codul de procedură penală, instanța de judecată,-

Verbișchii Vitalii Ivan și Durnea Aurel Victor, se achită, de învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 328 alin.(2) lit. b) din Codul penal, pe motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Corpurile delictive: o scurtă de culoare neagră cu fermoar; un pulover care are inscripția "TA", un maiou simplu de culoare sură pe care se observă mai multe pete de culoare brun-roșietice asemănătoare cu sângele; o pereche de pantaloni de culoare neagră; o pereche de pantaloni sportive de culoare albastră închis pe care se observă mai multe pete de culoare brun-roșietice asemănătoare cu sângele, care se păstrează în camera de păstrare a corpurilor delictive al IP Orhei, urmează să fie restituite părții vătămate Malic Vasile, după definitivarea sentinței.

Corpurile delictive: un pistolul de model "TT", cu seria și numărul "XT 2001" fabricat în anul 1944 cu încărcător, fără cartușe și un pistol mitralieră de model „AKC-74” cu calibrul 5,45 mm, cu nr. 6443320, cu un încărcător, fără vergea, care se păstrează în camera de păstrare a corpurilor delictive al IP Orhei, după intrarea în vigoare a sentinței, urmează să fie restituite administrației Penitenciarului nr.18.

Sentința integrală, pronunțată în ședință publică, la 26 aprilie 2019.

Sentința este cu drept de apel, la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătorei Orhei, sediul Central.

Președintele ședinței,

Judecătorul

/semnătura/

Mihail PROCA

Copia corespunde originalului,

/Judecătorul

Mihail PROCA/